

Asırlık dostluk fuarlarla pekişiyor

Diplomatik ilişkilerde 100 yıllık geçmiş sebebiyle Türk-Macar Kültür Yılı kutlanırken; dizi, film, içerik, TV ve yapımcı sektörlerinin profesyonellerini bir araya getiren NATPE BUDAPEST Fuarı, iki ülke arasındaki kültürel bağları güçlendiriyor. Eylül ayında Budapeşte'de düzenlenecek kitap fuarı ise bu işbirliğine yeni bir boyut kazandıracak. **Sümeysra Yarış Topal ■ 19**

İlk 500'de teknoloji yükselişte
İSO 500'de orta-yüksek teknoloji sanayiler grubunun payı 3.1 puan artışla yüzde 30.3'e ulaştı. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı da yüzde 0.9 arttı. **■ 7'de**

Yeni rekorlarla girişimciliğin merkezi

Dünyanın en iyi 5 kuluçka merkezinden biri olan BTM'nin girişimcileri kendi hikayelerini yazarken, Türkiye'nin girişimcilik hikayesini de zenginleştiriyor.

MOMENTUM SAHNEDE

BTM, Sahne XL etkinliği ile girişimcileri ve yatırımcıları yeniden bir araya getirdi. 'Momentum' temasıyla düzenlenen etkinlikte toplam 18 unicorn adayı girişimci, projelerini yatırımcılara tanıttı. Birçok girişimci de standlarda yatırımcılarla buluştu.

6 BİN GİRİŞİM, DESTEKLENDİ

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, BTM'nin 7 yılda 9 bin girişimciye ve 6 bine yakın girişime destek verdiğini belirtti. Avdagiç, "Bu, rekor bir sayıdır. BTM'yi fiziksel ve içeriksel olarak büyütüp, Türk girişimciliğinin merkezi haline getirdiğimizin bir göstergesidir" dedi.

Barış Cabacı ■ 8'de

İSTANBUL TİCARET

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

H. Otatürk

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi'nin (BTM), 17'nci kez düzenlediği Sahne XL etkinliğinde 18 unicorn adayı girişimci projelerini yatırımcılara tanıttı.

28 HAZİRAN 2024 YIL: 66 SAYI: 3315 ISSN 1300-3666 İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI www.istanbulticaretgazetesi.com

Konut arzı için topraktan fonlama

Gayrimenkul yatırım fonlarının, inşaat projelerine yatırım yapabilmesinin yolu açılıyor. Böylece inşaat firmalarının finansmana erişimi kolaylaşacak ve konut arzı artacak.

İNŞAATA KAYNAK

Planlanan değişikliğe göre gayrimenkul yatırım fonları (GYF), inşaatlara topraktan girebilecek. İnşaat firmasına, projedeki dairelerden bir kısmı için ödeme yapan GYF, bu daireleri ihraç edeceği fona dahil edecek. İnşaat firması tedarikçileri ve müşterileri mağdur etmeden projelerini tamamlarken, yatırımcı da prim elde edecek.

ALTERNATİF YATIRIM

Fonlar ve inşaat firmaları için kazan-kazan etkisi yapacak yeni uygulama, parasını faiz ve döviz dışındaki araçlarda değerlendirmek isteyen bireysel yatırımcı için de yeni bir kapı açacak. Yeni uygulamayla inşaat maliyetleri ve finansman sorunları sebebiyle bekleyen kentsel dönüşüm projeleri de hız kazanacak. **■ 9'da**

GYF'de avantaj çok

- Projelerin risk değerlendirmesini fonlar yapıyor.
- Sistemde iki yıl kalanlar stopaj ödemiyor.
- Bu şekildeki fonlar beyannameye dahil edilmiyor.
- Alım-satımda değer artış vergisi ödenmiyor.

Kadın markalarını yükseltecek program

İstanbul Ticaret Odası liderliğinde hayata geçirilen 'Yükselen Markalar Türkiye Projesi'nin yeni dönem başvuruları başladı. Projeye tekstilden gıdaya, kozmetikten tasarıma kadar birçok alanda kendi ürünlerini geliştiren kadın girişimcilerin global bir marka oluşturması hedefleniyor.

Mesude Demirhan ■ 11'de

Siber saldırılara siber sigorta

Sigortacılar siber tehdide karşı 'siber sigorta'ya yöneldi. Küresel siber sigorta pazarının 2025'te 23 milyar doları aşması beklenirken, Türkiye'deki şirketler de geleceğin güvenliğini sağlamak için yenilikçi çözümler geliştiriyor. **Doç. Dr. Ayça Doğaner ■ 18**

İHA ve dronlara hava otobanı

Türkiye'nin geliştirdiği yerli ve milli teknolojilerle Avrupa'nın sayılı otonom dron koridorlarından biri hayata geçirilecek. Oluşturulacak hava otobanlarıyla uygunsuz uçuşların önüne geçilecek ve trafik yönetimi sağlanacak. **■ 20'de**

Yapay zeka için süper bilgisayar

Türkiye'nin süper bilgisayarı ARF tanıtıldı. Adını Türk bilim adamı Cahit Arf'tan alan cihaz, 35 bin dizüstü bilgisayara eşit bilgi işlem kapasitesine sahip. ARF ile büyük yapay zeka modelleri geliştirilecek. **■ 15**

Cari açık için yerli depozito

Depozito Yönetim Sistemi, 2025'in ilk çeyreğinde yurt genelinde uygulanacak. Bu sistem için yerli olarak üretilen depozito makinaları da Türkiye'nin plastik hammaddedeki açığını kapatmaya yardımcı olacak. **Barış Cabacı ■ 12**

Uzay endüstrisine radyasyon yazılımı

Teknopark İstanbul firmalarından İRADETS, MRADSIM adını verdiği radyasyon simülasyonu yazılımının yeni versiyonunu piyasaya sundu. Türksat 6A uydusunun radyasyon analizleri de bu programın ilk versiyonları ile yapıldı. **Ömür Kırbaslı ■ 16**

Bakır ve petrolde dönüşüm etkisi

Enerjideki dönüşümün, küresel bakır talebini 2031 yılına kadar 25 milyon tondan 36.6 milyon tona çıkarması bekleniyor. Öte yandan Uluslararası Enerji Ajansı küresel petrol talebinin 2029'da günlük 105.6 milyon varille zirveyi göreceğini, 2030'dan itibaren düşüşe geçeceğini öngörüyor. **Şeref Kılıçlı ■ 4-5**

ÇİN'DE KONUT SORUNUNA DEVLET POLİTİKASI

Çin, konut sorununu çözmeye yönelik politikalarını güncelliyor, geliştiriyor. Pekin, satılma-yan konutları düşük fiyatlarla alıp ucuz kiralık konutlara dönüştürmeye yönelik yeni bir program açıkladı. **Fatih Oktay ■ 10'da**

KİSMİ ÇALIŞMAYA EMSAL KARAR İsa Karakaş ■ 6

Sensörsüz veri analiziyle verimliliği artırıyor

Endüstriyel işletmelere özelleştirilmiş yapay zeka çözümleri sunan Heysem AI, görüntü işleme ve derin öğrenme teknolojileriyle fabrikalardaki verimliliği artırıyor. Sistem sensörler olmadan fabrika kameraları üzerinden gerçek zamanlı izleme ve optimizasyonla, makinelerin daha verimli çalışmasını, işçilerinse daha etkin olmasını destekliyor.

BAHAR DAĞAŞAN

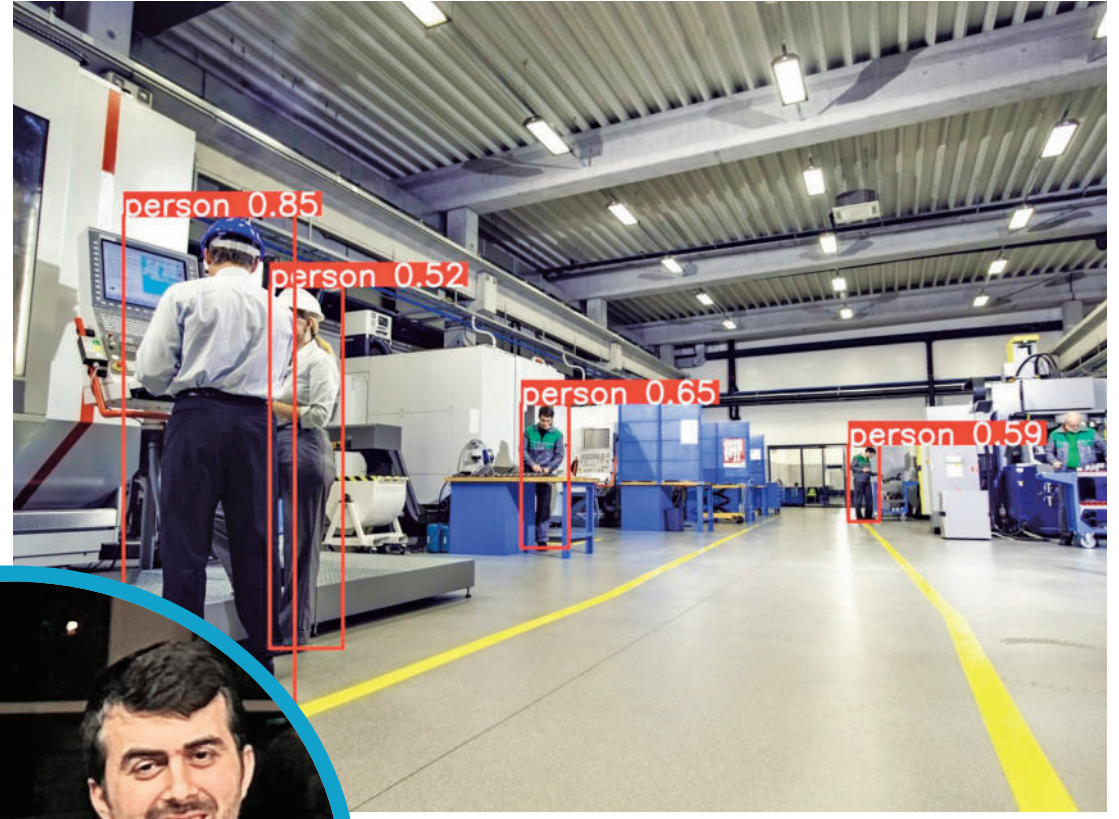
BTM girişimlerinden Heysem AI, geleceğin fabrikaları için tasarlanmış yenilikçi bir startup. Girişimin kurucu ortaklarından Mahmut Sözeri'nin açıklamalarına göre Heysem AI, işletmelere yapay zeka ile ileri teknoloji yöntemleri sayesinde sensörsüz veri analizi yapabileme ve gerçek zamanlı izleme imkânı sunuyor. Kullanıcılar, bulut tabanlı altyapıya herhangi bir cihazdan erişim sağlayarak, üretim süreçlerindeki performansını optimize edebiliyor.

Girişimin ortakları Kemaleddin Oruç (solda) ve Mahmut Can Sözeri (sağda)

DAHA YÜKSEK REKABET GÜCÜ

Geleceğin fabrikaları için yenilikçi çözümler tasarlayan Heysem AI, görüntü işleme, bilgisayarlı görü,

yapay zeka ve derin öğrenme teknolojilerini kullanarak fabrika kameraları üzerinden sensörsüz veri analizi yapabiliyor. Gerçek zamanlı izleme ve optimizasyon yetenekleriyle Overall Labour Efficiency (OLE-Toplam İşgücü Etkinliği) hesaplamalarını hassas bir şekilde gerçekleştirebiliyor. Bulut tabanlı altyapısı sayesinde kullanıcılara herhangi bir cihazdan verilere erişim imkanı sunuyor. Böylece makinelerin ve işçilerin performansını artırarak üretim hızını ve fabrikaların rekabet gücünü yükseltmeyi amaçlıyor.

ESNEK VE ÖLÇEKLENEBİLİR ALTYAPI

Mahmut Sözeri, Heysem AI'nın Türkiye'deki ve dünyadaki rakiplerinden ayrılan en önemli özelliğini, 'girişimin endüstriyel işletmelerin kendilerine özgü yapılarına göre esnek ve ölçeklenebilir bir teknolojik altyapı sunması' şeklinde açıkladı. Girişim, bu özelleştirme stratejisi sayesinde çeşitli sektörlerin ihtiyaçlarına hızla uyum sağlayabiliyor.

HEM FABRİKALARA HEM KOBİ'LERE

Sözeri, Heysem AI'nın hedef kitlesi ve gelir modeline ilişkin olarak da şunları söyledi:

"Halkbank'ın KOBİ'ler üzerine yaptığı araştırmaya göre, ülkemizde 2022 itibarıyla sanayi ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren toplam 3 milyon 773 bin KOBİ bulunuyor. Heysem AI, hem büyük fabrika sistemlerine hem de KOBİ'lere hizmet sağlayıp geniş bir hedef kitleye hitap ediyor. Yıllık platform ücreti ve kullanılan ürünlerin aylık bedelleri üzerinden gelir elde ediliyor. Müşteri taleplerine bağlı olarak fabrikalarda detaylı analiz çalışmaları yaparak özelleştirilmiş çözümler de sunuyoruz."

SAHNE XL İLE HEDEF YÜKSELDİ

BTM ile ilk kez sosyal medyada karşılaştıklarını belirten Sözeri, Heysem AI ekibinin BTM deneyiminden de bahsetti. Sözeri, "BTM'nin dünyanın en iyi 5 kuluçka merkezinden biri olarak seçildiğini görünce doğrudan BTM ekibi ile iletişime geçip başvurumuzu yaptık. Değerlendirme sonucunda da BTM'ye katıldık. Burada sağlanan en büyük destek, profesyonellerin mentorluğu eşliğinde girişimcilere bütüncül bir bakış açısı kazandırılması" dedi.

BTM'nin girişim ekosistemini bir araya getiren en büyük organizasyonu Sahne XL'de de sunum yapan girişimcilerden biri olan Mahmut Sözeri, etkinliğin ardından yatırım hedefleri konusunda oldukça umutlu olduğunu vurguladı.

Heysem AI
ONE PLATFORM FOR MORE PRODUCTIVITY

SIAL INTERFOOD JAKARTA 2024

Cakarta - Endonezya
13 - 16 Kasım 2024

- Tüm gıda ve içecek ürünleri
- Gıda işleme ve ambalaj ekipmanları
- Etiketleme makineleri ekipmanları

300 MİLYONA YAKLAŞAN NÜFUSUYLA ENDONEZYA TÜRK GIDA PROFESYONELLERİNİ BEKLİYOR!

NEDEN SIAL INTERFOOD JAKARTA?

- Müslüman nüfusunda dünyanın en büyük ülkesi
- Toplam nüfusta dünyanın dördüncü büyük ülkesi
- Hane halkı yıllık gelirinin %50'sinden fazlasının gıda ve içecek harcamalarını kapsamı
- Türkiye - Endonezya arasında yükselen ticaret hacmi
- Dünya gıda fuarlarının etkin organizatörlerinden SIAL tarafından düzenlenen SIAL Endonezya'da; ABD, BAE, Belçika, Filistin, Güney Kore, Malezya, Polonya, Tayvan başta olmak üzere 27 ayrı ülkeden katılımcılar
- Cakarta dışında Endonezya'nın diğer şehirlerinden profesyonel ziyaretçiler
- Avustralya, Avusturya, Çin, Etiyopya, Güney Kore, Japonya, Malezya, Singapur, Tayvan, Vietnam başta olmak üzere 62 ülkeden yaklaşık 100.000 ziyaretçi
- İstanbul Ticaret Odası'nın SIAL Fuarları Türkiye milli iştirak organizasyonlarının yükselen başarı grafiği

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı'nın teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BEDELİ

Minumum stant alanı : 9m²
Katılım bedeli : 1.000 Euro/m²

Levent Çakır

0212 455 62 39
0539 455 52 66
levent.cakir@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

Devlet teşvikleri yapay zekada YENİ FIRSATLAR SUNUYOR

Türkiye'nin girişimcilik alanındaki faaliyetlerini değerlendiren Mahmut Sözeri, "Ülkemizde yapay zeka sektörü hızla büyüyor. İstanbul Ticaret Odası Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin raporuna göre, yapay zeka alanında faaliyet gösteren firmaların sayısı artıyor. Genç girişimcilere sağlanan destekler ve devlet teşvikleri, yeni şirketlerin ortaya çıkmasına ön ayak oluyor" dedi.

İHALE İLANI

İhale Makamı	İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu
İşin Adı	İTO ESKİ BİNASI (ÜNİVERSİTE) REKONSTRÜKSİYON PROJESİ KAPSAMINDA LED EKRAN VE PROJEKSİYON GÖRÜNTÜ SİSTEMLERİ TEMİNİ VE MONTAJI YAPIM İŞLERİ
İşin Yeri	Fatih İlçesi Rüstem Paşa Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. 371 Ada, 10 Parsel
İşin Kapsamı	Mülkiyeti İstanbul Ticaret Odası'na ait 371 Ada, 10 Parselde kaba inşaatı tamamlanmış İTO ESKİ BİNASI'nın (ÜNİVERSİTE) birim fiyat üzerinden Anahtar Teslimi LED EKRAN VE PROJEKSİYON GÖRÜNTÜ SİSTEMLERİ TEMİNİ VE MONTAJI İŞLERİNİN YAPILMASI
İşin Süresi	60 Takvim Günü
Son Teklif Verme Tarihi ve Saati	02 Temmuz 2024, saat 17:00
Teklif Dosyasının Teslim Yeri	İstanbul Ticaret Odası Merkez Binası, Zemin Kat, Evrak Kabul, Reşadiye Caddesi, 34112, Eminönü, Fatih, İstanbul
İhale Dosyası Temini Konusunda İrtibat	Canan TALAZ canan.talaz@hfmimarlik.com 0546 479 26 16 Enes KARAGÜL enes.karagul@ito.org.tr 0212 455 64 49

Yapay zekayla dolandırıcılık uyarısı

HAZİNE ve Maliye Bakanlığı, Bakan Mehmet Şimşek'in yapay zeka tarafından oluşturularak vatandaşlara yatırım tavsiyesi vermiş gibi gösterildiği videoların şikayet sonrasında sosyal medya mecralarından kaldırıldığını bildirdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, yapay zeka dolandırıcılığının bugünün en önemli tehlikelerinden biri olduğu vurgulandı.

Açıklamada, şu uyarı yapıldı: "Hızla yayılan bu dolandırıcılık videolarının sahte olduğunu anlamak oldukça zordur. Mağduriyet yaşanmaması için tüm vatandaşlarımızı her zamankinden daha dikkatli olmaya davet ediyoruz ve bu tür videolara inanarak yatırım yapmamaları konusunda uyarıyoruz. Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek'in de yapay zeka tarafından oluşturularak vatandaşlarımıza yatırım tavsiyesi vermiş gibi gösterildiği videolar şikayetimizle sosyal medya mecralarından kaldırılmıştır."

Basel IV standartlarına hazırlık

BANKACILIK Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Basel IV standartları kapsamında hazırlanan bazı düzenleme taslaklarının kamuoyunun görüşüne sunulduğunu bildirdi.

BDDK açıklamasında, Türkiye'nin bankacılık alanında politikaların geliştirilmesi ve uygulamada daha etkin koordinasyonun sağlanması amacıyla üye ülkelerin bankacılık otoriteleri arasında işbirliğini sağlayacak bir platform olarak oluşturulan Basel Bankacılık Denetim Komitesi'nin (Basel Komite) üyesi olduğu ve G20 düzeyinde Basel Komite tarafından yayımlanan standartlara uyum taahhüdü bulunduğu hatırlatıldı.

BDDK açıklamasında şu bilgilere yer verildi: "Bu itibarla, mevcut sermaye yeterliliği düzenlemelerindeki operasyonel riske ilişkin mevzuatın yerine geçmek üzere Operasyonel Riske Esas Tutarın Hesaplanmasına İlişkin Tebliğ Taslağı, bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskine ilişkin mevzuatın yerine geçmek üzere Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Yaklaşımla Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı ile Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Yönetimine İlişkin Rehber Taslağı hazırlanmıştır."

**QR KODLA
BİZE BAĞLANIN**

HER GÜN 250 YENİ ŞİRKETİN BİLGİLERİNİ ALIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor. Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda https://www.ito.org.tr/documents/Qr_Code/270624.pdf adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Gemi adamları ve kaptanlara yeni kurallar

Gemi insanı olabilme şartlarında aranan yeterliğe engel teşkil eden suçların kapsamı genişletilecek. Kılavuz kaptanların ilk defa belgelendirilmesi ve farklı liman sahalarında görev almaları halinde gereken görev başı eğitimlerin süresi uzatılacak, ancak staj süreleri kısaltılacak.

ULAŞTIRMA ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, gemi insanı olabilme şartlarına ilişkin yönetmelik değişikliği yapılacağını belirterek, "Gemi insanı olabilme şartlarında aranan yeterliğe engel teşkil eden suçların kapsamı genişletilecek. Uyuşturucu ile ilişkili suçlar dışında kalan katalog suçlarda 1 gün dahi olsa mahkumiyet şartı eklenecek" dedi.

Uraloğlu, 25 Haziran Dünya Denizciler Günü dolayısıyla Bakanlıkta düzenlenen programda, konuyla ilgili verdi. 2023 yılı istatistiklerine göre, Türk sahipli deniz ticaret filosunun 2 bin 28 gemi ve 48.9 milyon dedveyt tonla dünyada 12. sırada olduğunu kaydeden Uraloğlu, Türkiye'de 36 bin 583 zabitan, 93 bin 974 tayfa ve 9 bin 581 stajyer olmak üzere aktif 140 bin 138 gemi insanı bulunduğunu bildirdi.

DÜZENLEME HAZIR

Uraloğlu, Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmelik Taslağı'nın yayımlanma sürecinde olduğunu belirterek, yapılacak değişikliklerle, Türk gemi adamlarının İngilizce dil şartını sağlamaları hususunda YÖKDİL sınav puanının geçerli sayılacağını, tayfa sınıfı gemi adamlarının mezuniyet gereklerinin ise lise seviyesine yükseltileceğini vurguladı.

Abdulkadir Uraloğlu, "Sınırlı yeterliklerden 3 bin groston ve 3 bin

kilovat yeterliklere geçiş denizcilik meslek liseleri için kolaylaştırılarak, 4 yıl deniz hizmetinden 2 yıl deniz hizmetine çekilecek. Yat kaptanlığından sınırlı vardiya zabıtlığına sınavla geçiş hakkı tanımlanacak. Uzak yol birinci zabıt ve ikinci mühendisi-makinisti için kaptan ve baş makinist ek yeterlik sınav hakkı tanımlanacak. Silahlı kuvvetlerde dış kaynaktan temin edilen sözleşmeli personelin yeterlik haklarının yönetmelikte tanımlanması sağlanacak" diye konuştu.

YABANCILARIN YETERLİK BELGELERİ

Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında denizcilik eğitimi alan yabancıların yeterlik ve uzmanlık belgelerinin verilmesine yönelik

düzenleme yapılacağını söyleyen Uraloğlu, konuşmasını şöyle tamamladı: "Ancak bu kişilere gemi adamı cüzdanı düzenlenmeyecek. Yabancı bayraklı gemilerde çalışan vatandaşlarımızın deniz hizmetlerinin kontrol kriterleri artırılabilecek. 65 yaş üstü gemi insanlarının sağlık yoklamaları iki yılda bir yerine yılda bir yapılacaktır. Gemi insanı olabilme şartlarında aranan yeterliğe engel teşkil eden suçların kapsamı genişletilecek. Uyuşturucu ile ilişkili suçlar dışında kalan katalog suçlarda 1 gün dahi olsa mahkumiyet şartı eklenecek. Kılavuz kaptanların ilk defa belgelendirilmesi ve farklı liman sahalarında görev almaları halinde gereken görev başı eğitimlerinin süresi uzatılacak, ancak staj süreleri kısaltılacak."

Otomotivde iki düzenlemeye erteleme

Otomotiv sektöründe Genel Güvenlik Yönetmeliği'nin uygulama tarihi, 7 Temmuz 2024'ten 31 Ağustos 2024'e ertelendi.

Öte yandan, sıfır otomobilde 6 ay veya 6 bin km geçmeden satışını yasaklayan düzenlemenin süresi de 1 Ocak 2025'e uzatıldı. Uygulamanın süresi, 1 Temmuz'da doluyordu.

RESMÎ Gazete'de yayımlanan karara göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, otomotiv sektöründe genel güvenlik yönetmeliği uygulamasını, 7 Temmuz 2024'ten 31 Ağustos 2024'e erteledi.

Kararla beraber hâlâ stokta olan ve gelecek 2 ay boyunca ithal edilecek araçların mevcut yönetmelikle satış için ek süre sağlandı.

Genel Güvenlik Regülasyonları (GSR 2), sıfır araçların yeni özellikler ve donanımlar eklenerek daha güvenli hale getirilmeleri için Avrupa Birliği tarafından hayata geçirilen yeni güvenlik donanımı regülasyonu. Dünya genelinde 'General Safety Regulation', yani 'Genel Güvenlik Yönetmeliği' olarak bilinen bu regülasyon kararını 2020'de imzalayan ülkeler arasında Türkiye de bulunuyor.

6 AY-6 BİN KM DÜZENLEMESİ

Ticaret Bakanlığı da sıfır otomobilde, istismarın önlenmesi amacıyla 6 ay veya 6 bin km geçmeden satışını yasaklayan düzenlemenin süresini, 1 Ocak 2025'e uzattı. Uygulamanın süresi, 1 Temmuz'da doluyordu. Bakanlıktan yapılan açıklamada, sıfır otomobillerin tescil tarihinden itibaren 6 ay veya 6 bin km geçmedikçe satışa çıkarılamayacağına ilişkin düzenlemenin 1 Temmuz'a kadar geçerli olduğu hatırlatılarak, ikinci elde yüksek fiyat sınırlamasının da aynı kapsamda olduğu bildirildi.

Buna göre, ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti yetki belgesiyle ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal edenlerin yanı sıra, bir takvim yılı içinde yetki belgesiz üç ve üzerinde ikinci el motorlu kara taşıtı satışı yapan tüm gerçek veya tüzel kişilerin 6 ay-6 bin km düzenlemesine aykırı satışlarının noterlikler tarafından engellenmesi uygulaması devam edecek.

e-Fatura'da Uyumsoft.com'u tercih et!

150.000'den Fazla Müşterinin Tercihi

★★★★★

Avantajlı
Paketler

Hediye
Kontörler

uyumsoft

Online'a Özel

Kripto yatırıma yasal çerçeve

KRİPTO varlıklara ilişkin düzenlemeler içeren Sermaye Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalastı.

Düzenlemeyle birlikte mağduriyetlere neden olan yasal boşluklar giderildi.

SPK'YA GENİŞ YETKİ

Yeni kanunla, hizmet sağlayıcılar için sermaye şartı getirildi. Böylece hem yatırımcı korunacak hem de hizmet veren firmalara bir dizi yaptırım uygulanacak. Kripto para kullanıcıları ile ilişkilerin nasıl kurulacağı ve kimlik tespiti nasıl yapılacağı da yasa ile düzendi.

Düzenlemeye göre, hizmet sağlayıcı kuruluş ve faaliyetler için Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin alınacak.

Kripto varlıkların ihracı, satışı ve dağıtımı için de SPK'ya yetki verildi. Tüm transfer işlemleri kayıt altına alınacak. Sermaye piyasalarında 12 milyon kişinin bakiyeli hesabı bulunuyor.

Yasa ile belirlenen koşulları taşıyan platformlar yetkilendirilecek, bankaların da saklama lisansı alınması gerekecek.

SIKI DENETİM

Düzenlemeyle piyasa dolandırıcılığı ve piyasa bozucu eylemler ile bilgi suistimalinin cezaları da belirlendi.

Piyasa bozucu eylemlere 246 bin lira ile 6 milyon lira arasında idari para cezası uygulanacak.

Online'a Özel

e-Fatura'da Uyumsoft.com'u tercih et!

150.000'den Fazla Müşterinin Tercihi

★★★★★

Avantajlı
Paketler

+

Hediye
Kontörler

uyumsoft

Petrolde talep zirvesi 2029'da

Küresel petrol talebinin 2023'teki seviyesine göre 2029'a kadar yüzde 3.3 büyüyerek günlük 105.6 milyon varile ulaşacağı tahmin ediliyor. Zirve rakamın görüleceği 2029 yılından sonra temiz enerji teknolojilerinin hızla yaygınlaşması nedeniyle petrol talebinde düşüş döneminin başlayacağı öngörülüyor.

ULUSLARARASI Enerji Ajansı (IEA), hükümetlerin mevcut politikaları ve piyasa eğilimlerine göre hazırladığı yeni Petrol Orta Vadeli Piyasa raporunu yayınladı. Rapora göre, temiz enerji teknolojilerinin hızla yaygınlaşması, kilit sektörler ve bölgeler üzerinde büyük etki yaratıyor. Öte yandan, elektrikli araç kullanımında beklenen artış, elektrik üretiminde petrol kullanımının azalması ve Çin'de talebin düşmesinin etkisiyle küresel petrol talebindeki büyümenin gelecek yıllarda yavaşlayacağı tahmin ediliyor.

DEĞİŞİM YILI

Dünya petrol talebinin, 2023-2025 yıllarında günlük 1 milyon varil, 2025-2026 döneminde günlük 800 bin varil, 2026 ile 2027 arasında ise günlük 300 bin varil artması bekleniyor. Talep artışının 2027-2028 döneminde günlük 200 bin varil, 2028-2029 döneminde ise günlük 100 bin varile kadar gerileyeceği öngörülüyor. Böylece, küresel petrol talebi 2023'teki seviyesine göre 2029'a kadar yüzde 3.3 büyüyerek günlük 105.6 milyon varile ulaşacak. Küresel petrol talebindeki yıllık artışın 2029'da ise günlük yaklaşık

100 bin varile gerileyeceği de öngörülüyor.

ELEKTRİKLİ OTOMOTİV

Rapora göre, dünyada elektrikli araçların kullanımının giderek artması, diğer yakıt türlerine olan talebi düşürecek. Küresel elektrikli otomobil satışlarının bu yıl geçen yıla göre 3 milyon artışla 17 milyona ulaşacağı ve satılan her 5 araçtan 1'inin elektrikli olacağı öngörülüyor. Bu yükselişin devam edeceği ve 2030'da toplam elektrikli araç satış sayısının 40 milyona çıkacağı tahmin ediliyor. Böylece 2030'da dünyada satılan 2 araçtan 1'i elektrikli olacak. Söz konusu dönemde elektrikli araç kullanımında yaşanacak artışın etkisiyle karayolunda ihtiyaç duyulan yakıt talebinin yaklaşık günlük 6 milyon varil

düşeceği belirtiliyor.

PLANLAR YENİLENİYOR

IEA raporuna göre, Suudi Arabistan ve Irak'ın elektrik üretiminde petrol kullanımını azaltmaya yönelik planlarının, küresel petrol talebindeki büyümenin yavaşlamasında etkili olması bekleniyor. Üretim amaçlı petrol tüketiminde dünyada önde gelen Suudi Arabistan, bu bağımlılığı 2030'a kadar sona erdirecek planlar açıkladı. Ülke, 2030'a kadar elektriğin yüzde 50'sini yenilenebilir kaynaklardan sağlamayı hedefliyor. Elektrik üretiminde petrolün doğalgaz ve güneş enerjisi ile ikame edilmesinin üretimde kullanılan petrol miktarını 2030'a kadar günlük 1.1 milyon varil azaltacağı öngörülüyor. Küresel

petrol talebinin 2030'da ise günlük 105.4 milyon varile gerileyeceği tahmin ediliyor.

ÇİN'İN TALEBİ

Petrol tüketiminin büyümesinde önemli rol oynayan Çin'de talebin 2030'da 2023'e göre günlük 1.4 milyon varil artışla 18 milyon varile ulaşacağı ve durağanlaşacağı hesaplanıyor. Çin'de talebin 2023-2025 döneminde günlük 850 bin varil, 2025-2030 döneminde ise günlük 570 bin varil artacağı tahmin ediliyor. Öte yandan, ABD ve diğer üreticilerin önderliğinde dünya petrol üretim kapasitesinin artacağı öngörülüyor. 2023-2030 yıllarında dünyada toplam üretim kapasitesinin günlük 6 milyon varil artarak günlük 113.8 milyon varile ulaşacağı kaydediliyor.

Enerji ticaretinde Türkiye-Çin işbirliği

TÜRKİYE'nin enerji ticaretinde merkez ülke olma hedefi doğrultusunda çalışmalar yürüten Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ), Çinli Şanghai Petrol ve Doğalgaz Borsası (SHPGX) ile mutabakat belgesi imzaladı. EPIAŞ Genel Müdürü Taha Meli Arvas, söz konusu işbirliğinin enerji ticaretinde her iki ülke için de önemli bir adım olacağını söyledi. İmzalanan mutabakat belgesi ile iki enerji borsası arasındaki işbirliğini artırmayı ve Çin ile Türkiye arasındaki enerji ticaretini geliştirmeyi hedeflediklerini belirten Arvas, "Nihai hedefimiz, EPIAŞ piyasa katılımcılarının SHPGX'te, SHPGX piyasa katılımcılarının da EPIAŞ'ta işlem yapabilmesi" diye konuştu. Petrol ve doğalgaz ticareti alanında faaliyet gösteren Çinli Enerji Borsası SHPGX'in, yıllık 200 milyar dolarlık cirosu bulunuyor.

Nijer'den uranyumda kamulaştırma kararı

NİJER Madencilik Bakanlığı, Fransız devlete ait nükleer enerji şirketi Orano'nun Imouraren Uranyum Yatağındaki işletme ruhsatını 20 Haziran itibarıyla sonlandırdı. Yaklaşık 200 bin ton rezerviyle dünyanın en önemli uranyum yataklarından biri kabul edilen Imouraren'in kamuya devredileceği açıklandı. Fransa'ya 50 yıldır uranyum temin eden Nijer, ayrıca Fransızların üçüncü en büyük uranyum tedarikçisi konumunda. Fransa, 18 nükleer santralde 56 reaktörü çalıştırmak için yıllık ortalama 7 bin 800 metrik ton doğal uranyuma ihtiyaç duyuyor.

Derleyen: Necmi Uysal necmi.uysal@ito.org.tr

Uluslararası emtia piyasaları

Güncel Haftalık Yıllık

ENERJİ

		Değişim %
Petrol (Brent, \$/Varil)	84.6	-0.8 2.8
Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	2.7	-6.9 -3.6
Doğalgaz (Dutch TFF, EURO/MWh)	34.5	-0.6 -2.0
Termal Kömür (\$/Ton, FOB, Newcastle)		
Avustralya, 6.000 KCal/kg)	133.6	-1.0 5.2

METALLER

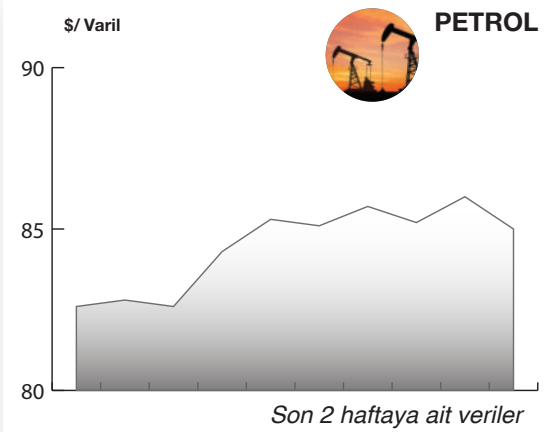
Altın (\$/Ons)	2.310	-0.8 21.1
Gümüş (\$/Ons)	28.8	-2.4 26.9
Platin (\$/Ons)	992	1.7 9.5
Bakır (\$/Ton)	9.491	0.7 15.6
Alüminyum (\$/Ton)	2.501	0.6 16.3
İnşaat Çeliği (Çin, \$/Ton)	487	-2.7 -12.8
Demir Cevheri (\$/Ton, CFR, Tianjin-Çin, %63.5)	106	-1.5 -5.4
Kurşun (\$/Ton)	2.115	0.4 0.5
Kalay (\$/Ton)	32.461	2.8 18.8
Çinko (\$/Ton)	2.807	2.8 18.8
Nikel (\$/Ton)	16.851	-0.8 -16.2

TARIM ÜRÜNLERİ

Buğday (\$/Ton)	200	-6.7 -18.6
Mısır (\$/Bushel)	4.29	-4.7 -22.0
Mısır (\$/Ton)	169	
Pamuk (\$/Lb)	0.69	-1.3 -12.7
Kakao (\$/Ton, Londra)	9.914	-8.1 174.6
Kahve (\$/Lb)	2.31	2.2 43.5
Şeker (\$/lb)	0.19	1.4 -12.9
Kereste (\$/m³)	193	-8.8 -10.2
Ayçiçek Yağı (USD/Ton)	916	-2.2 7.0
Palmiye Yağı (\$/Ton)	826	-1.1 3.0
Baltık Kuru Yüke Endeksi	1.926	-1.8 56.2
Emtia Endeksi (CRB Index)	342	-1.2 18.8

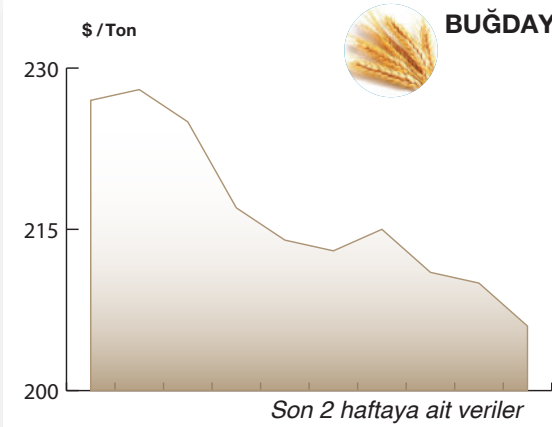
Veriler, 25 Haziran 2024 itibarıyla düzenlenmiştir.

En hareketli ürünler

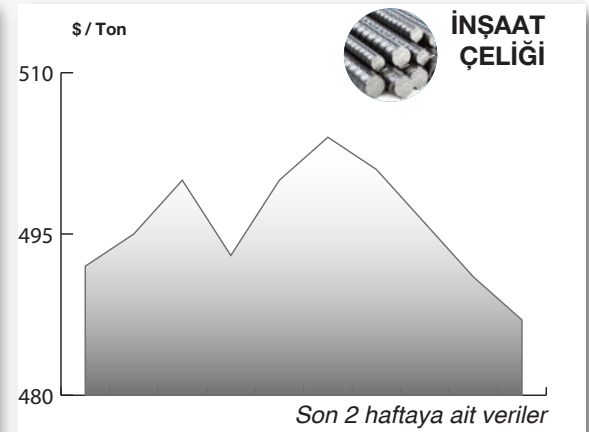
Stoklar arttı

ABD'de petrol stoklarında beklenti olan 3 milyon varil azalma yerine 914 bin varil artış olmasına ve talep endişelerine rağmen Ukrayna'nın Rusya'nın petrol altyapısına yönelik saldırıları ve Hamas-İsrail savaşının yarattığı jeopolitik riskler nedeniyle brent petrolü 85 dolar civarında seyrediyor. Citibank, yayınladığı raporda petrol fiyatlarının bu yıl 70 dolar, 2025'te ise 60 dolar seviyelerinde olmasını beklediğini açıkladı. Rusya'nın petrol üretiminin yüzde 3.8 artışla günlük 9.39 milyon varil olarak gerçekleşmesi, fiyat üzerinde baskı oluşturuyor.

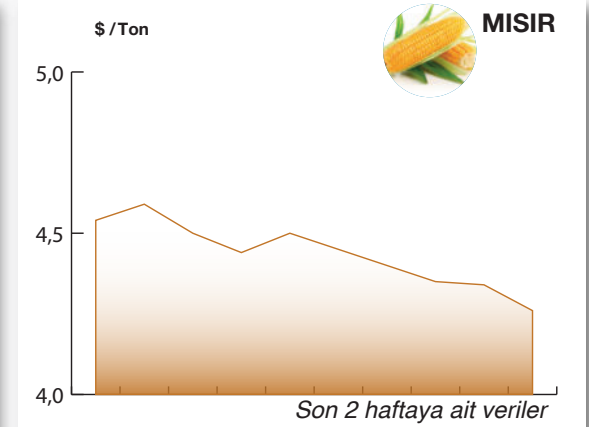
ABD'nin üretimi artıyor

Bir ay önce 260 dolardan işlem gören 1 ton buğday, geçen hafta yüzde 6.7 düşüşle 200 dolara geriledi. Düşüşün nedenleri arasında ABD Tarım Bakanlığı'nın USDA raporunda ABD'nin 2024-25 buğday üretim tahmininin önceki aya göre 17 milyon bushel artırılarak 1 milyar 875 milyon bushale yükseltilmesi oldu. Diğer taraftan, küresel buğday üretiminin ise Avrupa'da yaşanan olumsuz hava şartları nedeniyle Rusya, Ukrayna ve Fransa kaynaklı toplam 5.7 milyon ton düşüşle 1 milyar 50 milyon ton olacağı tahmin ediliyor.

Talep az, üretim düştü

İnşaat çeliği fiyatları yüzde 2.7 gerileyerek 500 doların altına geriledi. Çelik fiyatları için Çin'in emlak sektöründe yaşanan sorunlar, en önemli gündem maddesi olmaya devam ediyor. Nitekim Çin'in 70 şehrinde yeni ev fiyatları, mayıs ayında yüzde 4 düşüş gösterdi ki, bu 2015 yılından beri en yüksek aylık düşüş. Emlak sektöründeki olumsuzluklar, Çin'in inşaat çeliği üretimine yansıyor. Ocak-mayıs döneminde üretim yıllık bazda yüzde 12.6 düşerek 83.98 milyon ton oldu.

Stoklar yükseliyor

ABD'li mısır üreticilerinin, fiyatın çıkacağı beklentisiyle ellerindeki mısırları satma konusunda çekinici davranışları, stokların artmasına ve fiyatların da düşmesine neden oluyor. Fiyatlar, geçen haftaki yüzde 4.7 düşüşle iki ay öncesine geriledi. 1 Mart itibarıyla ABD'li çiftçilerdeki stok miktarı 5 milyar bushale yükseldi ki, bu miktar ülkenin mısır üretiminin de yaklaşık yüzde 61'ine denk geliyor. ABD Tarım Bakanlığı da Eylül 2025 itibarıyla mısır stoklarının son 6 yılın en yüksekine göre bileceği tahmininde bulundu.

Üretimin yüzde 40'ı Latin Amerika'da

Dünya bakır üretiminde ilk 10 ülke sıralamasında; Şili, Peru, Kongo, Çin, ABD, Rusya, Avustralya, Endonezya, Zambiya ve Meksika yer alıyor. Uluslararası Bakır Çalışma Grubu (ICSG) verilerine göre;

2023 yılında küresel bazda toplam 22.40 milyon ton bakır madeni üretimi gerçekleşti. Bu miktarın 2024 yılında 22.51 milyon tona, 2025 yılında ise 23.40 milyon tona çıkacağı tahmin ediliyor. Bölgesel bazda

bakır madeni üretiminde Latin Amerika ülkeleri 2023 yılında yaklaşık 8.86 milyon ton üretim ile ilk sırada yer aldı. Yani küresel bakır madeni üretiminin yaklaşık yüzde 40'ı Latin Amerika ülkelerinde gerçekleştirildi.

Bakırda arz açığına geri dönüşümlü çare

Enerjideki dönüşümün, küresel bakır talebini 2031 yılına kadar 25 milyon tondan 36.6 milyon tona çıkarması bekleniyor. Bu süreçte oluşacak arz açığının giderilmesine katkı sağlaması beklenen en önemli iki araç ise yeni maden işleme teknolojileri ve geri dönüşümle üretimin artırılması olacak.

TEMİZ enerji teknoloji yatırımlarındaki hızlı büyüme lityum, kobalt, nikel ve bakır gibi kritik minerallere talebi de artırıyor. Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) Kritik Mineraller Piyasa Değerlendirmesi raporuna göre, talep ve yatırımların artmasına rağmen kritik minerallerde arz çeşitliliği endişe kaynağı olmaya devam ediyor. IEA'nın açıklanmış politikalar senaryosuna göre, temiz enerji dönüşümünde öngörülen hızla paralel olarak, kritik minerallere yönelik talebin 2030 itibarıyla iki kattan fazla artacağı ve 2050 itibarıyla da 3.5 kat olacağı öngörülüyor. Talepteki bu hızlı büyümeyle kritik mineraller, küresel madencilik sektörünün merkezine yerleşecek.

ARZ AÇIĞI UYARISI

Enerjideki dönüşüm sürecinde bakır bu kadar önemliyken, önümüzdeki süreçte küresel bakır piyasasında son derece büyük açıkların yaşanabileceğine yönelik uyarıları içeren araştırmalar da yayınlıyor. Uluslararası danışmanlık firması McKinsey'e göre, küresel elektrifikasyon sürecinin 2031 yılına kadar yıllık bakır talebini mevcut yaklaşık 25 milyon tondan 36.6 milyon tona çıkarması bekleniyor. McKinsey, 2030 yılı sonunda bakır arzının 30.1 milyon ton civarında olacağını ve 6.5 milyon tonluk bir boşluk kalacağını da tahmin ediyor.

JEOPOLİTİĞİ DEĞİŞTİRECEK

S&P Global Market Intelligence ise yıllık küresel bakır talebinin 2035 yılına kadar neredeyse ikiye katlanarak 50 milyon tona çıkacağını öngörüyor. Enerji geçişinde bakıra mevcut enerji sisteminden çok daha fazla bağımlı olunacağını belirten S&P Global Başkan Yardımcısı Daniel Yergin, "Bakır gibi madenler etrafında yeni bir jeopolitik düzen oluşacak. Mesela, elektrikli bir otomobilde, içten yanmalı motorlu bir otomobilden 2.5 kat daha fazla bakır kullanılıyor. Yani daha fazla bakırın çıkarılması gerekiyor. Paris Anlaşması 2050 hedeflerine ulaşmak için bakır arzının 2030'ların ortasına kadar ikiye katlanması gerekiyor. Ancak arzadaki mevcut büyüme bu hızla yaklaşmıyor" analizini yapıyor. Öte yandan, yeni bir maden sahası açmanın da önemli bir süreç olduğu, Uluslararası Enerji Ajansı'na göre yeni bir bakır madeninin faaliyete geçmesinin ortalama 16 yıl sürdüğü kaydediliyor.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Uluslararası Enerji Forumu (IEF) tarafından hazırlanan Bakır Madenciliği ve Araç Elektrifikasyonu raporunda ise halihazırdaki bakır madenciliği düzenlemeleri nedeniyle 2035'e kadar tamamen elektrikli araca geçiş için yeni maden sahalarının açılmasının mümkün olmayabileceğine dikkat çekiliyor. Söz konusu zorluğun üstesinden gelmek için bakır madenciliğinin koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini belirten Uluslararası Bakır Birliği Başkanı (ICA) Juan Ignacio Diaz, "Yeryüzünde ve yerin altında, elektrikli araçlardan kaynaklanan da dahil olmak üzere keskin bir şekilde artan küresel talebi karşılamaya yetecek kadar bakır rezervi var. Bu zorluğun üstesinden gelmek; sorumlu madenciliğin daha iyi anlaşılmasını, yeni yatırımları, daha verimli izin süreçlerini, yeni maden işleme teknolojilerinin piyasaya sürülmesini, daha fazla bakır geri dönüşümünü ve bakıra bağımlı sistemlerde artırılmış döngüsellliği gerektirir" değerlendirmesinde bulunuyor.

Talebin yaklaşık yüzde 30'u geri dönüşümle karşılanıyor

Gelecekte bakır talebini karşılamak için birincil ve ikincil üretim yöntemlerinin birlikte kullanılmasının gerekeceğinin altını çizen Uluslararası Bakır Birliği Başkanı (ICA) Juan Ignacio Diaz'ın geri dönüşümle ilgili analizi ise şöyle: "Günümüzde bakır talebinin yaklaşık yüzde 30'u geri dönüştürülmüş malzemelerden karşılanıyor. Bakır, özelliklerinin hiçbirini

kaybetmeden tamamen geri dönüştürülebilir olması açısından benzersiz bir maden. Bakır istatistiklerinde çoğunlukla tüketime odaklanılıyor. Ancak bu doğru bir yaklaşım değil. Bakır kullanılır, tüketilmez. Hatta tekrar ve tekrar kullanılabilir. 1900'den beri üretilen bakırın yaklaşık üçte ikisi bugün hâlâ verimli şekilde kullanılıyor."

İKLİM ANLAŞMASI

Madencilik sektörünü doğrudan etkileyecek Paris İklim Anlaşması'ndaki temel hedef; taraf ülkelerin ulusal katkı beyanlarında yer alan emisyon azaltım adımlarıyla küresel sıcaklık artışını 2 derecenin kayda değer şekilde altında tutmayı başarmak, mümkünse 1.5 derecede sınırlamak ve 2050 itibarıyla sera gazı emisyonlarının sıfır olması. Bu süreçte yeşil enerji dönüşümüne yapılacak yatırımlar ise hedeflerin başarılmasında belirleyici bir rol oynayacak. IEA'nın verilerine göre, elektrikli bir aracın üretimi için benzinli araca kıyasla 5 kat, rüzgar türbini için ise doğalgaza dayalı elektrik santrallerinden 8 kat fazla madene ihtiyaç duyuluyor ve bakır, bu madenler arasında öne çıkıyor.

BAKIR İHTİYACI

Bakır; enerji üretimi, iletim altyapısı ve enerji depolamada en yaygın kullanılan metal olmasının yanında inşaat, telekomünikasyon, ulaşım ve otomobil imalat sektörlerinde alüminyum ve çelikten sonra en çok kullanılan metal olarak biliniyor. Temiz enerji sistemleri açısından ise stratejik önemi daha da artıyor. Bakır oldukça verimli bir iletken özelliği taşıması sebebiyle güneş, hidro, termal ve rüzgar enerjisinden güç üretmek için yoğun kullanılıyor. Temiz enerji sistemlerinin çoğunluğunda geleneksel sistemlere göre 12 kat daha fazla bakır bulunuyor. Dünya Bankası'nın araştırmasına göre; İklim Anlaşması'nda belirlenen 2 derecelik sıcaklık artış limitinin altında kalmak için elektrikli otomobillerin ve düşük karbonlu elektrik üretiminde 3 milyar tondan fazla mineral ve metale ihtiyaç duyulacak. Ayrıca önümüzdeki 25 yıl boyunca rüzgar türbinleri, güneş panelleri, elektrikli otomotiv için 550 milyon ton bakıra ihtiyaç duyulacağı da öngörülüyor.

YARININ BİYOTEKNOLOJİ ÇÖZÜMLERİYLE Mİ İLGİLENİYORSUNUZ? NEDEN BEKLEYESİNİZ?

EUROPE'S | HEARTBEAT

► Bize katılın! Almanya ekonomisinin güç merkezi Kuzey Ren-Vestfalya'yı (NRW) keşfedin! Avrupa'daki en yoğun AR-GE networkü ile inovasyon ve teknoloji transferi için ideal koşulları sağlayan, yarının biyoteknolojisi için en ideal bölge. NRW'ye hoş geldiniz!

NRW.GLOBAL BUSINESS
 Trade & Investment Agency

www.nrwglobalbusiness.com

İSO 500'de orta-yüksek teknoloji sanayiler grubunun payı 3.1 puan artışla yüzde 30.3'e yükselirken, yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 0.9 puan artarak yüzde 7.1 oldu. Orta-yüksek ve yüksek teknoloji sanayilerin toplam sanayi içindeki payı ise yüzde 37.4'le şimdiye kadarki en yüksek düzeyine ulaştı.

Togg, devler liginde 42. sırada

Türkiye'nin yerli otomobili Togg, faaliyete geçtiği ilk yıl sanayi devlerinin arasına girmeyi başardı. Togg, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşlarını derleyen ISO 500 listesinde ilk kez yer aldı. Şirket, 2023'te kaydettiği 24.3 milyar TL'lik satış geliriyle sıralamaya 42. sıradan girdi. Sektörel olarak bakıldığında otomotivde en yüksek gelir 238 milyar TL ile Ford Otosan'da kaydedildi.

TÜPRAS, 484.2 milyar TL ile birinciliği korudu

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2023 Araştırması'na göre, Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. (TÜPRAS), üretimden satışlarda 484.2 milyar lirayla en büyük sanayi kuruluşu olma unvanını korudu. 2022'de üçüncü sırada olan Ford Otomotiv, 238 milyar lirayla ikinciliğe yükseldi. Geçen yıl ikinci sırada bulunan Star Rafineri ise 226.8 milyar liralık üretimden satışla üçüncü oldu.

Büyükler liginde teknoloji atağı

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2023 Araştırması'na göre, en büyük 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2022'ye göre yüzde 42.1 artarak 6 trilyon 375 milyar liraya yükseldi. Araştırmanın sonuçlarını açıklayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, sanayide orta-yüksek ve yüksek teknolojiye doğru olumlu bir kırılma yaşandığını, geçen yıl 2022'ye kıyasla yüksek ve orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerde yaratılan toplam katma değer içindeki payın 4 puan arttığını söyledi.

TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜME UMUT

Bahçivan, 2023'te yaratılan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 33.9 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörlerin aldığını, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörlerin payının bir önceki yıla göre 3.8 puan azaldığını ifade ederek, şu bilgiyi verdi: "Düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı da 0.2 puan düşüşle yüzde 28.7'ye geriledi. Buna karşılık orta-yüksek teknoloji sanayiler grubunun payı 3.1 puan artışla yüzde 30.3'e yükselirken, yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise 0.9 puan artışla yüzde 7.1'e çıktı. Sonuç olarak, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sanayilerin toplam payının yüzde 37.4'e çıkarak şimdiye kadarki en yüksek düzeyine ulaşması, sanayi sektörümüz için teknolojik dönüşüm konusunda bizlere umut ışığı oldu."

95.1 MİLYAR DOLARLIK İHRACAT

Erdal Bahçivan, üretimden satışların 50'lik gruplara göre dağılımına

bakıldığında, ilk 50 kuruluşun uzun yıllardır yüzde 50 bandında seyreden ağırlığının bu yıl da sürdüğünü bildirdi. Türkiye'nin 2023 ihracatının zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen binde 5 artarak 255.4 milyar dolara ulaştığını hatırlatan Bahçivan, "İSO 500'ün ihracatının 2022 yılına göre yüzde 2.9 düşüşle 95.1 milyar dolara gerilediğini görüyoruz. Türkiye'nin sanayi ihracatı ise binde 2 düşüşle 245.6 milyar dolara gerilemişti. 2023 yılında İSO 500 ve genel olarak Türkiye sanayi sektörü, ihracat pazarlarındaki durgunluktan olumsuz etkilenmiş gözüküyor. Yine de İSO 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payına baktığımızda, bu oranın yüzde 38.7 ile yüzde 40 bandına yakın seyrettiğini görüyoruz" dedi.

EN YÜKSEK PAY ANA METAL VE MAKİNANIN

2023'te üretimden satışlara göre en yüksek paya sahip sektör yüzde 22.5 ile ana metaller ve makina imalatı sanayi oldu. Bu sektörü yüzde 19.7 ile kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri, yüzde 17.7 ile kara, deniz taşıtları ve yan sanayi izledi.

Geleceğin Dijital Kütüphanesi

Deniz Şenyurt

Eğitmen

(CCIM, MBA/MA Commercial Real Investment Advisor)

TİCARİ GAYRİMENKULDE BAŞARININ TEMELLERİ

İSTANBUL

Ticari gayrimenkul sektöründeki yeni eğitimlerimizle tanışın.

Kayıt ve Bilgi

0544 125 03 27

info@mekik.org

7
YAŞINDAKİ
BTM

YENİ REKORLARLA GİRİŞİMCİLİĞİN MERKEZİ

Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi, 17'nci kez düzenlediği Sahne XL etkinliğiyle girişimcileri ve yatırımcıları bir araya getirdi. 'Momentum' temasıyla düzenlenen etkinlikte toplam 18 unicorn adayı, projelerini yatırımcılara tanıttı. Birçok girişim de stantlarda yatırımcılarla buluştu.

BARIŞ CABACI

İSTANBUL Ticaret Odası tarafından kurulan Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), girişimcilik sahnesinde basamakları hızla tırmanıyor. Dünyanın en iyi 5 kuluçka merkezinden biri olan BTM'de girişimciler bir yandan kendi hikayelerini yazarken, bir yandan da Türkiye'nin girişimcilik hikayesine katkıda bulunuyor. Başarılı BTM girişimleri ise yılda iki kez Sahne XL etkinliğiyle yatırımcıların karşısına çıkıp, projelerini tanıtıyor. Bu yılın ilk Sahne XL etkinliği, BTM'nin Fulya'daki yerleşkesinde yapıldı. BTM kurulduğundan beri 17'nci kez düzenlenen etkinlik, toplumda fark yaratmak isteyen girişimcilerin ve start-upların iş dünyasıyla bütünleşmesini sağlıyor.

6 AYLIK ŞÜREÇTE 18 GİRİŞİM

Yatırımcılara yenilikçi bir dünyanın kapısını aralayan Sahne XL etkinliğinde, Ön Kuluçka ve Kuluçka programlarında 6 aylık süreci başarıyla tamamlayan 18 girişimci sunum yaptı. Girişimcilerin önemli bir bölümünün yapay zeka destekli projeler geliştirmesi dikkat çekti. İstanbul Ticaret Odası ve BTM Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdağ, İTO Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim Doğan Salman ve Murat Hazıroğlu, İstanbul Ticaret Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Dr. İsmail Kuralay ve Rektör Prof. Dr. Abdulhamit Aşar ile İTO Meclis Üyelerinin katıldığı etkinliğe birçok yatırımcı da iştirake etti.

MOMENTUM TEMASIYLA

Momentum temasıyla düzenlenen Sahne XL etkinliğinin açılış konuşmasını, İTO ve BTM Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdağ yaptı. Konuşmasına, "Heyecanlanıyoruz, çünkü

İTO Başkanı Şekib Avdağ, dünyanın en iyi 5 kuluçka merkezinden biri olan BTM'nin 7 yılda 9 binden fazla girişimciye ve 6 bine yakın girişime destek verdiğini belirterek, "Bu, bir girişimcilik merkezi için rekordur. BTM'yi büyütüp, Türk girişimciliğinin merkezi haline getirdiğimiz göstergesidir" dedi.

Global Startup Ödülleri'nde finale

Başkan Şekib Avdağ, Sahne XL'de BTM'nin bir ödül heyecanını daha paylaştı. Avdağ, "Arkadaşlarım bana güzel bir haber verdi. BTM, Global Startup Ödülleri'nde En İyi Kuluçka Merkezi kategorisinde finale kaldı. Ardından da şu an halk oylaması sürecinin başladığını ve 8 Temmuz'a kadar devam ettiğini belirttiler. İnanıyorum ki, BTM bu yarışmada da hak ettiği ödülü alacak. Sizlerin destek ve oylarınız da bu ödüle ayrı bir anlam katacak" dedi.

İstanbul'da bir girişim rüzgarı estirmek için büyük yatırım yaptığımız BTM'nin meyvelerini topluyoruz" diye başlayan Avdağ, şöyle devam etti: "Hemen itiraf edeyim ki, artık gelenekselleşen Sahne XL etkinliğimiz, hem bir girişim dostu hem bir iş dünyası mensubu hem de İTO ve BTM Başkanı olarak beni en çok heyecanlandıran etkinliğimiz. Girişimci gençlerimizin ülkemizin ufkunu daha da genişleteceklerine dair ümidim gerçeğe dönüşüyor. O yüzden bu salona dolduran girişimcilere ve sizlere diyorum ki: İyi ki varsınız. İyi ki bugün varlığınıza Sahne XL etkinliğimize güç veriyor, anlam katıyorsunuz."

9 BİN GİRİŞİMCİYE DESTEK

Avdağ, "Sahne XL, yenilikçi ve teknolojik fikirlerin doğru

stratejilerle birleştğinde nasıl büyük bir ticari potansiyele dönüştüğünü gördüğümüz ve gösterdiğimiz bir platform oluyor. Artık rahatlıkla şunu söyleyebiliriz: Sahne XL etkinliği, geleceğin iş dünyasını şekillendirecek vizyonerler, yenilikçiler ve liderler için de önemli bir dönüm noktasıdır" dedi.

"Bir evladım gibi alıp büyüttüğüm BTM'nin 7'nci yılını kutladık. Benim de görevimde 7'nci yılım" diyen Avdağ, sözlerini şöyle tamamladı: "Bu 7 yıllık çabamız sonucunda BTM hayal edilemeyecek bir yere geldi. BTM, 7 yılda 9 binden fazla girişimciye ve 6 bine yakın girişime destek oldu. Bu, bir girişimcilik merkezi için rekor bir rakamdır. BTM'yi fiziksel ve içeriksel olarak büyütüp, Türk girişimciliğinin merkezi yaptığımızın göstergesidir."

HEDEF DÜNYA BİRİNCİLİĞİ

BTM girişimci ailesinin her geçen gün büyüdüğünü belirten BTM Genel Müdürü İbrahim Elbaşı ise "Buradaki girişimcilerimizin ortak bir özelliği var: Hayal kurmak ve bu

hayalleri gerçeğe dönüştürme arzusu! İşte bugün bu cesur adımları atan ve hayallerini gerçeğe dönüştürmek için çabalayan 18 girişimcimizi dinleyeceğiz. Şimdiden her birini yürekten kutluyorum" dedi. Elbaşı, şöyle devam etti: "BTM olarak 7 yıldır yenilikçi fikirlerle geleceği şekillendirme yolunda emin adımlarla ilerliyoruz. Bu süreçte birçok hayalimizi gerçekleştirdik ve çok güzel başarılar elde ettik. Geçtiğimiz yıl UBI Global tarafından dünyanın en iyi 5 kuluçka merkezinden biri seçildik. Bu sene de hedefimiz dünya birinciliği."

18 unicorn adayı SAHNE'de

Sahne XL'ye katılan girişimler dahil 58 BTM girişimi de Fulya yerleşkesinde stantları ile yer aldı. Etkinlikte sahneye çıkan 18 girişim şöyle:

- 1 SKYMOD Teknoloji:** Tercih edilen büyük dil modelini kullanarak yapay zeka asistanları oluşturmayı sağlıyor ve işletmelerin operasyonel yüklerini azaltmak için diyalog tabanlı yapay zeka projeleri geliştiriyor.
- 2 Yenesse:** Havalimanı transferlerine odaklanıyor. Kullanıcılar şoför bilgileri ve araç detaylarına erişim online rezervasyon yapabilirken, taşımacılar da taleplere bağımsız olarak teklif sunabiliyor.
- 3 E-dison AI:** Mobilite sektöründe B2B2C SaaS yaklaşımıyla elektrikli araç şarj istasyonlarını akıllı hale getiren yapay zeka modelleri üretiyor.
- 4 Heysem AI:** Görüntü işleme ve derin öğrenme teknolojileriyle fabrikalarda üretim verimliliğini artırıyor. Fabrika kameralarıyla kullanıcıya gerçek zamanlı izleme ve optimizasyon sağlıyor.
- 5 Shipink:** e-ticaret şirketlerine global kargo gönderimi sağlıyor. Üyeler kargo ücretlerini öğrenebilir, etiket yazdırabilir, uluslararası belgeleri otomatik oluşturup gönderileri kolayca takip edebilir.
- 6 Mangrov:** İşletmeleri benzer ürün ihtiyaçlarını kolektif olarak satın almaya teşvik ederek, ölçek ekonomisinden faydalanıp küçük kuruluşların endüstri devleriyle büyümesine olanak tanıyor.
- 7 KamyondaPOS:** Lojistik sektöründe navlun ödemelerini kredi kartı ile yapma kolaylığı sunarak, bireysel nakliyecilerin finansal esnekliklerini artırıyor ve nakit paraya daha hızlı ulaşmasını sağlıyor.
- 8 Mentor Özel Ders:** Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinde okuyan veya mezun eğitimcileri öğrencilerle buluşturan bir pazaryeri. Öğrencilere akademik ve sosyal destek sağlamayı hedefliyor.
- 9 Upfolx:** İK platformu olarak şirketlere eğitim bütçeleri atama imkânı sunuyor. İçerik sağlayıcılara tek bir SaaS platformu üzerinden

erişim sunarak yapay zeka destekli kişisel asistan hizmeti de veriyor.

- 10 Valufy:** Şirket değerlemesini geleneksel ve yeni nesil metotlarla birleştirip yapay zeka destekli bir platform üzerinden sunarak hızlı, şeffaf ve uygun maliyetli bir değerlendirme imkanı sağlıyor.
- 11 MonitUp:** İşletmelerin verimliliğini artıran bir üretkenlik aracı. Çalışan aktivitelerini izleyip geliştirilmesi gereken alanları belirliyor ve performansını iyileştirerek işletme maliyetlerini azaltıyor.
- 12 Aivigo:** Kas, iskelet rahatsızlıklarının önlenmesi ve tedavisinde kişiselleştirilmiş çözümler sunan yapay zeka destekli dijital sağlık platformu. Kurumlar ve sigorta şirketlerinin maliyetlerini de azaltıyor.
- 13 Anytime:** Kullanıcıların kendi takvimlerine göre iş başvurusu yapmalarını ve işverenlerin proje bazlı ihtiyaçlarını karşılamayı sağlıyor. Akıllı eşleşme özelliği ise iş arayanları uygun ilanlarla buluşturuyor.
- 14 Yomio Drops:** Meyve ve yoğurttan oluşan karşımı düşük sıcaklıklarda dondurup ve ardından vakum altında kurutarak üretilen dondurulmuş dondurma freeze dry ile besin değerlerini korumuş sağlıklı atıştırmalıklar üretiyor.
- 15 DENTAL CEPTE:** Diş hekimleri için gerekli olan medikal cihazlar, sterilizasyon malzemeleri, teknik servis, reklam ajansı hizmetleri gibi birçok farklı gereksinimi tek bir uygulamaya üzerinden sunuyor.
- 16 BlueOperation:** Yapay zeka ve bina teknolojileri entegrasyonlarını kullanarak tesis yönetimi ve operasyonel iş süreçlerine yönelik çözümler üretiyor.
- 17 Fraktal Games Studio:** Mobil bulmaca oyunları tasarlayarak oyuncuların düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını ve öğrenme potansiyellerini en üst düzeye çıkarmayı hedefliyor.
- 18 Akasu:** Yapay zeka destekli otomom sulama teknolojileriyle küresel iklim krizine önlem alınmasına ve çiftçilerin ürün verimliliğinin artırılmasına yardımcı oluyor.

Konutta fon desteği tansiyonu düşürecek

Gayrimenkul yatırım fonlarının, inşaat projelerine yatırım yapabilmesinin yolu açılıyor. Böylece inşaat firmalarının, projeye başlamak için ihtiyaç duyduğu finansmana erişimi kolaylaşacak, konut arzı da artacak. Fonlar ve inşaat firmaları için kazan-kazan etkisi yapacak yeni düzenleme, parasını faiz ve döviz dışındaki araçlarda değerlendirmek isteyen bireysel yatırımcı için de yeni bir kapı açacak.

SON yıllarda hızla yükselen inşaat maliyetleri ve ağırlaşan finansman şartları sebebiyle yeni konut projelerinin çoğu beklemeye alındı. Bunun yanı sıra arz-talep dengesinin bozulması, her yıl yüzbinlerce konuta ihtiyaç duyulan şehirlerde kira fiyatlarında aşırı artışa sebep oldu. Kirada yüzde 25 zam sınırının kalkması da sektörde tansiyonu artırıyor. Bu sorunlara önemli oranda çözüm olacak bir düzenleme ise yakında hayata geçecek. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamaya göre, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yapılacak düzenlemeyle gayrimenkul yatırım fonlarının (GYF), gayrimenkul projelerine yatırım yapmasının önü açılacak. Böylece GYF'ler, 'Proje Gayrimenkul Yatırım Fonu' olacak.

Mevzuata göre GYF'ler, tamamlanmış (iskani alınmış) gayrimenkulleri, arsaları ve arazileri portföyüne dahil edebiliyor. Ayrıca bu fonlar 2016'da yapılan düzenlemeye göre TOKİ, belediyeler ve İLBANK tarafından yapılan inşaat projelerinden yer alabiliyor. GYF'lerin, henüz inşaatı başlamamış veya tamamlanamamış vaziyetteki projelere girememesi, sistemin büyüme potansiyeli için engel teşkil ediyor. SPK'nın ilgili mevzuatta yapacağı değişikliklerle bu engel de ortadan kalkacak.

TOPRAKTAN GİRECEK

Gayrimenkul yatırım fonlarının, yeni başlayacak projeleri veya natamam inşaatları portföyüne almasıyla, inşaat firmalarının aradıkları mali kaynağı daha kolay bulması için yeni imkan doğacak.

Yönetim ve karar alma ekiplerinde, gayrimenkul inşaatı, ticareti ve mali işler konusunda tecrübeli ve uzman kişiler bulunan GYF'ler, yeni projeleri değerlendirerek inşaatlara topraktan girebilecek. Bu şekilde anlaştığı inşaat firmasına projedeki dairelerden bir kısmı için ödeme yapan GYF, bu daireleri ihraç

Adem ORHUN

edeceği fona dahil edecek. İnşaat firması, projenin belli bir kısmını GYF'ye satarak, işin sonunda kazanacağı primi, başlangıçta yatırımcıyla paylaşacak. Muhtemel değişikliği değerlendiren sektör uzmanları, bu şekilde para bulup mali durumunu güçlendiren inşaat firmalarının, tedarikçilerini ve müşterilerini mağdur etmeden projelerini tamamlama imkanı bulacağına dikkat çekti. Yeni uygulamayla inşaat maliyetleri ve finansman sorunları sebebiyle bekleyen kentsel dönüşüm projeleri de hız kazanacak.

RİSKLER AZALIYOR

Bu arada GYF, topraktan girdiği daireleri de eklediği portföyü üzerinden yeni yatırımcı bulacak. Parasını değerlendirmek için alternatif araçlar arayan yatırımcılar bu fonlara parasını yatırabilecek. Bu fonlar ayrıca, faiz veya döviz dışında başka bir yatırım seçeneği arayanlar için de daha cazip hale gelecek. GYF'ler üzerinden projelere yatırım yapanların gelir akışının yanı sıra risklerin azalması açısından da avantajı bulunuyor.

GÜVENLİ HAVUZ

GYF'lerin ihraç ettiği fonların bir havuz gibi düşünülmesi gerektiğini ifade eden sektör uzmanları, muhtemel yeni uygulamayı, "Bu havuza imece mantığında para yatırılıyor. Bu şekilde hem inşaatçı hem fon yönetimi hem de bireysel yatırımcı kazanıyor. Fonda tek bir inşaat projesi bulunmadığı için risk de düşük oluyor. Yani yatırımcı için, 'paramı verdiğim müteahhit batarsa ne olur' gibi bir endişe de olmuyor. Dolayısıyla hem güvenli hem kazançlı bir yatırım alternatifi doğuyor" şeklinde tarif ediyorlar.

Onaylı 193 GYF sahada

Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun kayıtlarına göre ihracı onaylı gayrimenkul yatırım fonlarının sayısı 193. Bu fonların birçoğunun arkasında bankalar bulunuyor. Bunun yanı sıra profesyonel girişimler ve portföy yönetim şirketleri de mevzuata uygun şekilde GYF ruhsatı almış durumda. Bu şirketlere yeni düzenlemeyle birlikte yenilerinin eklenmesi beklenirken, önceki ay 83 milyar Türk Lirası'nı aşan portföy büyüklüğünün de katbekat artacağı öngörülüyor.

GYF'lerin yatırım ve vergi avantajları

- Bireysel yatırımcının yapamayacağı kontrol ve denetimleri fon yapıyor.
- Yatırımcı, ister değerlemeye ister kira gelirine göre bir fona girebiliyor.
- Para, saklayıcı kuruluştaki olduğu için 'Param batır mı?' korkusu yaşanmıyor.
- Sistemde iki yıl kalanlar için stopaj ödemesi bulunmuyor.
- Bu şekildeki fonlar beyannameye dahil edilmiyor.
- Alım-satım arasındaki değer artışları sebebiyle ayrıca bir vergi ödenmiyor.

GYF sistemi nasıl işliyor?

Gayrimenkul yatırım fonlarıyla (GYF) ilgili mevcut düzenlemeye göre fonun katılım payları sadece 'nitelikli yatırımcı'ya satılabiliyor. İhtiyaçlarının ötesinde kenarda tutabileceği 1 milyon TL'si olanlara nitelikli yatırımcı deniliyor. Yeni düzenlemeyle birlikte GYF özelinde parasal alt sınırla ilgili bir iyileştirme yapılmasının yatırımcı sayısını artırması bekleniyor.

GYF'lerin gayrimenkul yatırım ortaklıklarıyla karıştırılmaması gerekiyor.

GYF'ler sadece tamamlanmış projeleri portföyüne dahil edebiliyor. Yeni düzenleme ile inşaat halindeki veya henüz başlanmamış projeler sisteme girecek.

GYF'ler sadece satış ve değer artışı üzerine değil, kira üzerine de fon ihraç edebiliyor. Daireler halinde satılması, parasının da ertesi gün alınması gibi bir durum söz konusu değil. Çünkü fonun, yüzlerce gayrimenkulü bir günde satması mümkün değil. Zaten sistem de bunu hedeflemiyor.

GYF'nin inşaat firmasına para verip portföyüne dahil ettiği dairelerin tapusu GYF adına çıkıyor.

Fon, bireysel yatırımcıların yapamayacağı kontrolleri ve değerlendirmeleri de gerçekleştiriyor. Fonlar, bu tür hizmetleri için yatırımlarda yıllık yüzde 1-2 yönetim gideri kesintisi yapıyor.

Bireysel yatırımcılar ise bu havuzdan pay alıyorlar. Yani belli bir daireden belli bir metrekare almak söz konusu değil. Dolayısıyla yatırımcı isterse o fondan çıkıp parasını farklı bir şekilde değerlendirebiliyor.

Fon büyüdükçe ne olacak?

- Yatırımlar için havuz olacak.
- İnşaatlar topraktan fonlanacak.
- Konut arzı artacak.
- Tüketicinin talebi karşılanacak.
- Yatırım enstrümanı artacak.
- Sektördeki riskler azalacak.

Çin'de konut sorununu çözmeye yönelik devlet politikaları

Dünyanın en kalabalık ülkesi Çin, konut sorununu çözmeye yönelik politikalarını güncelliyor, geliştiriyor. Ülke yönetimi, geçtiğimiz ay şirketlerin ellerindeki satılmayan konutları düşük fiyatlarla alıp ucuz kiralık konutlara dönüştürmeye yönelik yeni bir program açıkladı.

ÇİN'de konut sahipliği oranı, kırsal bölgelerde yüzde 100'e yakın, kentsel bölgelerde ise yüzde 90 dolaylarında; hane halklarının yüzde 20 dolayında bir bölümü de birden çok konuta sahip. Bu, son derece yüksek oranlara karşın ülkenin bir konut sorunu var ve devlet, uzun yıllardır bu konuda çeşitli tedbirler alıyor.

SOSYALİST DÖNEM

Ülkedeki yüksek konut sahipliğinin kökeninde sosyalist geçmiş var. Nitekim dünyanın ev sahipliği en yüksek ülkeleri hep eski sosyalist blok ülkeleri. Piyasa ekonomisi öncesi dönemde kırsal bölgelerdeki idari birimler olan Komünler, ortak mülkiyetteki topraklardan her haneye ev yapacak arazi ve ev yapacak destek sağlıyordu. Kentsel alanlarda ise her aileye çalıştıkları devlet kurumu tarafından bir lojman sağlanıyordu. Piyasa ekonomisine geçiş

Fatih OKTAY

sürecinde 80'lerin sonlarından itibaren bu lojmanlar oturanlara uygun koşullarda satıldı. Kırsalda ise Komünler lağvedilse de toprağın ortak mülkiyeti ve kırsal hanelere konut arazisi tahsis uygulaması devam etti.

Bu dönemde devlet, konut edinme desteğini Konut Sağlama Fonu adlı zorunlu bir tasarruf uygulaması ile sürdürdü.

Çalışanlar ve işverenlerin ücretin belli bir oranında katkı yaptığı kişi bazında takip edilen fonda biriken tutarlar ve bu çerçevede kamu bankalarınca sağlanan uygun krediler, çalışanın konut satın almasını sağlıyordu.

ARTAN KONUT FİYATLARI

Ülke gelir düzeyinin hızla yükselmesi ve finansal sistemin gelişmesiyle 2000'lerin ortalarından itibaren ev edinme olanağı sağlama rolü büyük ölçüde serbest piyasaya kaydı ve ticari mortgage kredileri konut finansmanının ana kaynağı durumuna geldi. Çin'de hane halkı

tasarruf oranının çok yüksek olması ve kültürel olarak ev sahipliğine verilen önem, yüksek düzeydeki konut sahipliği oranının serbest piyasa döneminde de sürmesini sağladı.

Bununla beraber ülkede, özellikle hızla artan konut fiyatları ve kira bedelleri ile konut sahibi olma sorunu yaşayan gruplar var. Bunların bir kısmını çeşitli nedenlerle çalışmayan veya çok düşük ücretle çalışan, yoksul olarak tanımlananlar, bir kısmını gelir düzeyleri yükselen fiyatlarla konut almaya olanak vermeyen insanlar oluşturuyor. Son yıllarda bunlara genç profesyoneller de eklendi. Özellikle en iyi iş imkanları sunmanın yanında konut fiyatları ve kiralardan olağanüstü hızla arttığı büyük şehirlerde, hiç de dar gelirli olmayan bu insanlar da konut sorunu yaşıyor.

KİRA DESTEĞİ

Devlet, 90'ların sonlarından bu yana geliri belli bir düzeyin altında olanlara, çok cömertçe olmasa da gelir desteği yanında kira desteği sağlıyor. Yoksul sayılmayan ama geliri mevcut piyasa koşullarında konut almaya yeterli olmayanlar için ise yerel yönetimler, doğrudan inşaatlarını gerçekleştirerek veya arazi tahsisi ve diğer teşviklerle özel sektörü yönlendirerek uygun koşullarda satın alma veya kiralama programları sunuyor.

Büyük şehirlerdeki genç profesyoneller için ise 2021'de ucuz kiralık konut programı başlatıldı. Bu programa göre yerel yönetimler arazi tahsis ederek ve vergi, kredi kolaylıkları sağlayarak, şirketlerin düşük fiyatlı kiralamaya yönelik konut üretimini teşvik ediyor. Çin'de portföyleri gelir getiren altyapı projeleri ile kısıtlı olan gayrimenkul yatırım ortaklıklarına 2021 yılında ucuz kiralık konut projelerini de portföylerine alma olanağı tanınması da bu teşviklerden biri oldu.

Yönetim yeni program açıkladı

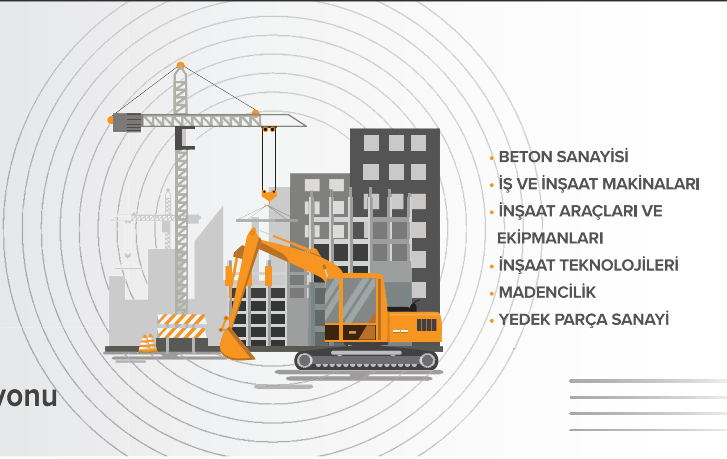
Daha önceki yazılarda ele alındığı gibi Çin'de devletin bu sektördeki balonu patlamadan söndürme ve ülke kaynaklarını daha üretken alanlara yönlendirme çabası sonucunda inşaat sektörü bir krize girmiş bulunuyor. Sektördeki şirketlerin finansal sıkıntı içine girmesinin ortaya çıkardığı güven eksikliği ve düşmeye başlayan fiyatlar nedeniyle azalan talep sonucunda inşaat şirketlerinin elinde birkaç milyon konutluk bir stok birikmiş bulunuyor. Sektördeki daralmayı bu noktada durdurmak isteyen ülke yönetimi, geçtiğimiz ay, şirketlerin ellerindeki satılmayan konutları düşük fiyatlarla alıp ucuz kiralık konutlara dönüştürmeye yönelik yeni bir program açıkladı. Bu programa yeterli kaynak sağlarsa bir taşla iki kuş misali, ülkenin iki büyük probleminde çözüme doğru önemli bir adım atılmış olacak.

BAUMA CHINA 2024

Şanhay / Çin Halk Cumhuriyeti
26-29 Kasım 2024

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

- BETON SANAYİSİ
- İŞ VE İNŞAAT MAKİNALARI
- İNŞAAT ARAÇLARI VE EKİPMANLARI
- İNŞAAT TEKNOLOJİLERİ
- MADENCİLİK
- YEDEK PARÇA SANAYİ

ASYA'NIN ULUSLARARASI LİDER İNŞAAT, MADENCİLİK MAKİNALARI VE ARAÇLARI FUARINDA YERİNİZİ ALIN!

Fuar Hakkında Özet Bilgi

- 330.000 m² sergileme alanı
- 38 ülkeden 3350 katılımcı
- 212.500 ziyaretçi
- Asya'da düzenlenen en büyük inşaat makinaları fuarı
- Bauma fuarları zincirinde İstanbul Ticaret Odası organizasyonlarının yükselen grafiği

Katılım Bedeline Dahil Olan Hizmetler

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Nakliye, gümrük, sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemlerine ilişkin dosya masrafı ve bilgilendirme

Ödeme Planı

Katılım Bedeli : 1120 Euro x m²
Minimum Stant Alanı : 12 m²

Akif Gönüllü
0212 455 61 19
0530 931 31 08
akif.gonulcu@ito.org.tr

Çağrı Oluç
0212 455 61 05
cagri.oluc@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | [in](#) [x](#) [f](#) [@](#) [/itokurumsal](#)

İklimde dava dosyaları kabarıyor

LONDRA Ekonomi Okulu Grantham İklim Değişikliği ve Çevre Araştırma Enstitüsü, İklim Davalarında Küresel Trendler: 2024 Görünümü raporunu açıkladı. Rapordaki analizde, Columbia Hukuk Fakültesi Sabin İklim Değişikliği Merkezi'nin derlediği 2 bin 666 iklim davasını içeren veri seti kullanıldı. Bu davaların yaklaşık yüzde 70'i, Paris İklim Anlaşması'nın kabul edildiği 2015'ten itibaren, 233'ü ise geçen yıl gündeme geldi. Rapora göre, 2015'ten beri şirket ve ticaret birliklerinin iklimle ilişkili 230 dava dosyası bulunuyor. Davaların üçte ikisinden fazlası 2020'den sonra açıldı.

EN ÇOK ABD'DE

Tarihsel olarak iklim değişikliğiyle ilgili davaların çoğunluğu hükümetlere karşı açılrsa da, şirketlere açılan davalarda hızla artış görülmeye başlandı. İklim davalarının

en yüksek olduğu ABD'de bu davaların yüzde 15'i şirketlere açılırken, bu oran dünyanın geri kalanında yüzde 40 oldu. Geçen yılki iklim davalarının 129'u ABD, 24'ü İngiltere, 10'u Brezilya, 7'si Almanya ve

54'ü davacı lehine sonuçlandı.

İklim aklama veya yıkama, bir kuruluş veya sektörün iklimle ilgili kaygı ve eylemlerinin abartılarak gösterilmesi anlamına geliyor. Kavram, iklim

6'sı Avustralya'da açıldı. En fazla davanın görüldüğü alan ise 'iklim aklama' konusu oldu. Bugüne kadar iklim aklama konusundaki 140 davanın 43'ü 2023'te açıldı. 2016-2023 yıllarında incelenen 140 iklim aklama davasının yarısından fazlası resmi karara bağlandı. Bu kapsamdaki 77 davanın

değişikliğiyle mücadele konusunda sık karşılaşılan "yeşil aklama" teriminden türetildi. Geçen yıl dünya çapında, şirketleri yol açtıkları emisyonlar ve iklime verdikleri zararlardan sorumlu tutmak için 'kirleten öder' kapsamında 30'un üzerinde dava açıldı.

Kadın girişimciler markada globalleşme yarışında

Kadın girişimcileri desteklemek için İTO liderliğinde hayata geçirilen Yükselen Markalar Türkiye Projesi'nin yeni dönem başvuruları başladı. Projeye tekstilden gıdaya, kozmetikten tasarıma kadar birçok alanda kendi ürünlerini geliştiren kadın girişimcilerin global bir marka oluşturması hedefleniyor.

MESUDE DEMİRHAN

KADIN girişimcilerin markalaşması için İstanbul Ticaret Odası liderliğinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Kadın Girişimciler Kurulu ve TOBB İstanbul Kadın Girişimciler Kurulu işbirliğiyle yürütülen Yükselen Markalar Türkiye Projesi'nin yeni dönem başvuruları başladı. Projeye kadın girişimcilerin tekstilden gıdaya, kozmetikten tasarıma kadar birçok alanda katma değeri yüksek ürünler geliştirerek ihracat yapması ve global bir marka oluşturmaya katkı sağlanması amaçlanıyor.

SATIŞ ŞARTI VAR

Proje kapsamında ayakkabı, çanta, ev tekstili, gıda, kozmetik, moda-giyim, takı ve aksesuar gibi alanlarda, kendi ürünlerini üretip satışı sunan şirket sahibi ya da en az yüzde 25 şirket ortağı olan kadın girişimcilere destek verilecek. Projeye başvurular, 15 Eylül tarihine kadar kabul edilecek. Ücretsiz ve online olarak gerçekleştirilecek eğitimlerin 7 Ekim'de başlaması planlanıyor.

İŞİN UZMANINDAN MENTORLUK

Yükselen Markalar Türkiye Projesi ile katılımcılara, alanında

uzman iş insanları tarafından eğitimler veriliyor. Belirlenen sektörlerde ve konularda atölye çalışmalarında mentorluk yapılıyor. Programa katılan eğitmenler, bilgi ve tecrübelerini, eğitimler, atölye çalışmaları, çalıştay, panel ve organizasyonlarla kadın girişimcilere aktarıyor.

Eğitimlerin ardından başarılı olan ve yapılacak değerlendirmede seçilen girişimci kadınlar yurt dışında kurs, staj, fuar katılımı ve farklı avantajlar elde ediyor.

Son başvuru tarihi 15 Eylül

Yükselen Markalar Türkiye Projesi'nin yeni dönemine son başvuru tarihi, 15 Eylül olarak belirlendi. Ücretsiz ve online olarak gerçekleştirilecek eğitimlerin 7 Ekim'de başlaması planlanıyor.

Yoğun ilgi gördü

Yükselen Markalar Türkiye Projesi, ilk kez 2020 yılında İTO'nun önderliğinde, Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM) ve TOBB İstanbul Kadın Girişimciler Kurulu (İKGK) işbirliğinde başlatıldı. Yoğun ilgi gören proje, 2021 yılında da devam etti. 2021'de iki etap şeklinde gerçekleştirilen ve toplam 655 başvuru alan projenin finalinde 14 kadın girişimci belirlendi. Proje süresince 74 eğitmen ile 71 webinar ve 15 atölye çalışması gerçekleştirildi.

Modadan gıdaya...

Projeye şu sektörlerdeki kadın girişimciler kabul edilecek:

- Moda, tekstil, tasarım
- Giyim ve aksesuar (ayakkabı, çanta, takı, gözlük vb.)
- Ev tekstili ve dekoratif ürünler
- Kozmetik-bakım ürünleri
- Kültürel öğeleri yansıtan ürünler
- Gıda ürünleri

Bu sektörlerde kendi ürünlerini üretip, satmaya başlayan kadın girişimcilerin başvuruları bekleniyor.

Başvuru koşulları

- Adaylarda yaş sınırı aranmıyor.
- Ortaklık durumunda en az yüzde 25 oranında şirket hissedarı olmalı.
- Adaylar, başvuru tarihi itibarıyla ilk satışlarını yapmış olmalı.
- Adayın, sattığı ürünün faturasını kendi şirketinden yapması tercih sebebi.
- İş konusu ürünler yenilikçi olmalı.
- Ürünlerin ticarileştirme potansiyeli bulunmalı.
- Girişimcinin markalaşma ve büyümeye ilişkin bir planı olmalı.
- İhtiyaç analizi doğru yapılmış pazar ve müşteri bilgisi net olmalı.
- Ürünlerin özgünlüğü, kalitesi ve verimliliği net ifade edilmeli.
- Sürdürülebilirlik esas alınıyor.
- Marka tescili yapılması tercih sebebi.
- Bir marka tek temsilci ile programa ve eğitimlere devamlı olarak katılmalı.
- Tüm eğitimlere yüzde 70 devam zorunluluğu bulunuyor.

Uyuşmazlıklara kısa yoldan çözüm arayışı

BARIŞ CABACI

ADALET Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığı ve Avrupa Konseyi işbirliğiyle düzenlenen Türkiye'de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi Projesi Toplantısı, İTO'nun ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Toplantıya, İTO Yönetim Kurulu Üyeleri Murat

Haziroğlu ve Gıyasettin Eyyüpkoca ile İTO Meclis Katip Üyesi Ercan Özboyacı katıldı.

DAHA HIZLI VE ETKİN

Toplantıda, katılımcılara uyuşmazlıkların önündeki engellerin nasıl ortadan kaldırılması gerektiği ve Alternatif Uyuşmazlık Çözüm (AUÇ) uygulaması hakkında detaylı bilgiler sunuldu. Uzmanlar, AUÇ'nin Türkiye'de yaygınlaştırılması ve bu sürecin daha etkin hale getirilmesi için önerilerde bulundu. Ayrıca, AUÇ'nin hukuki ve toplumsal boyutları, uygulamada karşılaşılan zorluklar ve bu zorlukların aşılması için atılacak adımlar tartışıldı. Adalet Bakanlığı

Arabuluculuk Daire Başkanı Çağdaş Özer, AUÇ uygulamasının hukuk sistemine entegrasyonunun önemine değinerek, uyuşmazlıkların daha hızlı ve etkin bir şekilde çözüme kavuşturulmasının, hem yargı

yükünü hafifleteceğini hem de toplumda barış ve huzuru artıracaklarını belirtti.

TOBB Uyum Genel Müdürü Dr. Onur Yüksel ise AUÇ'nin iş dünyasında yaratacağı pozitif etkileri vurguladı ve bu alandaki çalışmaların devam edeceğini söyledi.

İTOTAM Genel Sekreteri Av. Senem Bahçekapılı Vincenzi de İTOTAM hakkında bir sunum yaptı.

Toplantıya, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi Proje Yöneticisi Musa Toprak, Avrupa Konseyi Kıdemli Proje Yöneticisi Gizem Çoban, İbni Haldun Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali Yeşilırmak, Doğuş Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Canan Küçükali ve konunun uzmanları katıldı.

SIAL INDIA 2024

Yeni Delhi - Hindistan
5 - 7 Aralık 2024

- Tüm gıda ve içecek ürünleri
- Gıda işleme ve ambalaj ekipmanları
- Etiketleme makinaları ekipmanları

INSPIRE
FOOD
BUSINESS

1,4 MİLYAR NÜFUSLU HİNDİSTAN TÜRK GIDA FİRMALARINI BEKLİYOR

HİNDİSTAN VE SIAL INDIA 2024

- Dünya'nın en büyük 5. ekonomisi
- Hızlı büyümesiyle dikkat çeken Hindistan'ın gıda sektöründe yüksek ithalat ihtiyacı
- SIAL India'ya 25 ülkeden katılım
- SIAL India ile Hindistan'da ithalatçılarla profesyonel görüşmeler
- Yaklaşık 8.500 profesyonel ziyaretçi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında ve kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştiraki Kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri bilgilendirmesi
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 1.200 ABD \$ / m²
Minimum Stant Alanı : 9 m²

Alişan Çavaz
0212 455 64 14
0537 979 48 18
alisan.cavaz@ito.org.tr

Çağrı Oluç
0212 455 61 05
0532 171 42 03
cagri.oluc@ito.org.tr

Sibel Tayanç
0212 455 61 11
0530 664 86 18
sibel.tayanc@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

Detaylı bilgi ve başvuru için: <https://tr.surveymonkey.com/r/yukselemarkalar>

Cari açık ve çevreye 'yerli depozitoyla' çözüm

Pilot uygulaması Ankara Kızılcahamam'da süren Depozito Yönetim Sistemi, 2025'in ilk çeyreğinde tüm Türkiye'de uygulanacak. Sistemle yılda 20 milyar ambalaj geri dönüştürülüp, en az 5 milyar liralık tasarruf sağlanması hedefleniyor. Depozito iade sistemiyle Türkiye'nin plastik hammaddedeki açığı da azalacak. Depozito makinaları ise tamamen yerli olarak üretildi.

ÇEVRESEL sürdürülebilirliği artırmak ve geri dönüşüm oranlarını yükseltmek amacıyla dünya genelinde depozito iade sistemleri giderek yaygınlaşıyor. Özellikle plastik, cam ve metal içecek şişeleri ve kutuları için uygulanan bu sistemler, tüketicilerin belirli ürünleri satın alırken ödedikleri depozito ücretini, bu ürünleri iade ettiklerinde geri almalarını sağlıyor. Döngüsel ekonomide öncü olan Avrupa, depozito iade sistemlerinin en yaygın ve etkin kullanıldığı bölgelerden biri. Dünyada 100'den fazla ülkede geri dönüşüm uygulanırken, bunların yaklaşık 70'i depozito sistemini tercih ediyor.

Barış CABACI

seçilmişti. Depozito Yönetim Sistemi (DYS), yeni yılın ilk çeyreğinde Türkiye genelinde uygulanacak. Bu makinalarla birlikte plastik, cam ve metal içecek ambalajlarının geri dönüşümünün artırılması hedefleniyor. Yeni sistemin, Türkiye'nin çevre politikalarında önemli bir yer tutması ve geri dönüşüm bilincinin yaygınlaşmasını sağlaması bekleniyor.

YENİ YILIN İLK İŞİ

İSO Yeşil Dönüşüm Ödül Töreni'nde, çevreyi korumanın önemine işaret eden Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki, yeni uygulama hakkında şu bilgiyi verdi: "Anı nasıl ki çiçeklerin üzerinden polenleri toplayarak çiçeğe hiç zarar vermeden dünyanın en faydalı gıdasını yapıyorsa, biz de üreteceğiz ama çevreyi kirlilemeyeceğiz. Avrupa Birliği'ne de Yeşil Mutabakat ve 2050 yılına kadar sera gazı emisyonlarını sıfırlayacağımıza dair sözlerimiz var. Döngüsel ekonomi için oldukça önemli olan bu gelişmeyi yeni yıl itibarıyla uygulamaya başlayacağız."

YÜZDE YÜZ YERLİ

Uzmanlar, Türkiye'de uygulanacak depozito iade sisteminin, dünyadaki başarılı örneklerden ilham alınarak tasarlandığını ve çevresel sürdürülebilirliğe önemli katkılar sağlayacağını belirtiyor. Öte yandan, iki yıl içinde geliştirilen depozito makinaları da yüzde yüz yerli olarak üretildi.

EN DÜŞÜK İADE 2 LİRA

Depozito iade bedeliyle ilgili düzenlemeleri, sistemin yürütücüsü olan TÜÇA yapacak. Depozito bedeli uygulanan

Sistem nasıl çalışacak?

- İçecek ambalajı üreticisi firmalar DYS'ye kaydolacak. Standartları karşılayan, Darphane tarafından yetkilendirilmiş bu firmalar, DYS logolarıyla ürünlerini
- Üreticiler, ürünün depozito bedelini TÜÇA'ya ödeyecek.
- Firmalar sisteme aktardıkları depozito bedelini market, bakkal gibi satış

noktalarından ürün satışı sırasında tahsil edecek. ■ Satış noktaları da depozito ücretlerini, ürünlerin satışı sırasında tüketicilerden tahsil edecek.

70'ten fazla ülkede en düşük depozito bedeli 3.22 Türk Lirası iken Türkiye'de ise bu bedelin 2 TL olması bekleniyor. Tüketiciler depozitolarının iadelerini Depozito Yönetim Sistemi Mobil Uygulamasından kontrol edebilecek. Depozito Mobil Uygulaması, App Store, Huawei Store ve Google Play Store'dan bu aydan itibaren akıllı telefonlara yüklenebilecek. Tüketiciler e-cüzdanındaki bedeli, başta marketler olmak üzere belirlenen noktalarda kullanabilecek.

Avrupa'da depozito ile dönüşüm oranları

Almanya:	%98
Danimarka:	%90
Estonya:	%88
Litvanya:	%81
Slovakya:	%79
Letonya:	%54
Türkiye: (Pilot bölge)	%40

Kaynak: UNESDA ve TÜÇA

CITYSCAPE GLOBAL SAUDI 2024

Riyad / Suudi Arabistan
11 - 14 Kasım 2024

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

SUUDİ ARABİSTAN'DA EMLAK, GAYRİMENKUL, YATIRIM SEKTÖRÜ BULUŞUYOR

Cityscape Saudi 2024		
• 300+ Katılımcı Firma • 160.000 ziyaretçi • Suudi Arabistan'ın Vizyon 2030 Stratejisi ile Gayrimenkul Sektörünün Etkin Fuarı • Prestijli Gayrimenkul Mütteahhitleri, Dünya Çapındaki Mülk Alıcıları, Yatırımcılar ve İşletme Sahiplerinin Buluşma Noktası,		
Türkiye Katılım Hizmetleri		
• Stant dekorasyonu ve aydınlatma • LCD ve maket sergileme alanı • Nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri • Fuar web sayfasında ve Türkiye katılım kataloğunda firma bilgilerinin yer alması • Fuar giriş kartı • Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri		
Katılımcı Sektörü		
• Aracı Kurumlar • AVM ve Outlet Geliştirme Yönetimi • Gayrimenkul Danışmanlığı • Gayrimenkul Finansmanı	• Gayrimenkul Geliştirme • Gayrimenkul Yatırımı • Hizmet Sağlayıcılar • Mimarlık ve Planlama	• Perakende • Proje Yönetimi • Tesis Yönetimi • Yerel Yönetimler

Ödeme Planı

Katılım Bedeli	: 1.750 ABD Doları x m ² Nakliyesi 1.500 ABD Doları x m ² Nakliyesiz
Minimum Stant Alanı	: 9 m ²

Şeyma Ceren Pekcan	Murat Özturan	Akif Gönüllü
0212 455 65 07 0542 421 82 85 seyma.pekcan@ito.org.tr	0212 455 62 21 0530 078 43 55 murat.ozturan@ito.org.tr	0212 455 61 19 0530 931 31 08 akif.gonulcu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | [in](#) [x](#) [f](#) [@](#) /itokurumsal

Hammadde açığı kapanacak

Depozito sisteminin ülke ekonomisi için önemli olduğunu söyleyen Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Başkanı Yavuz Eroğlu, İstanbul Ticaret'e şu açıklamaları yaptı: "Ülkemizdeki sıfır atık projesi kapsamında çalışmalar hız kazanırken, 2025'te başlayacak Depozito İade Sistemi'nde de şişe veya kutu başına ücret ödenecek. İade için 5 binden fazla nokta oluşturulması bekleniyor. Tek kullanımlık ambalajlı; alkolsüz içecek, içme kaynak suları, doğal mineralli sular, alkollü ve alkolsüz bira, malt içecek, enerji, sporcu içecekleri, şarap, meyve suları, süt ve içilebilir süt ürünlerinin ambalajları geri dönüşecek. Düzenlemenin geri dönüşüm hızını artırması bekleniyor. Yeşil dönüşüm, AB'nin başlattığı bir projedir. Özellikle depozito iadesi sisteminin 2025 yılı itibarıyla tüketiciler ayağında da başlayacak olması, geri dönüşüm açısından oldukça olumlu bir adım. Türkiye'de yeşil dönüşüm konusunda faaliyet gösterenler olarak Depozito İade Sistemi'ni destekliyoruz. Bu sistemle daha fazla ürünü geri dönüştürme imkanımız olacak. Geri dönüşüm şunun için de çok önemli: AB, 2030 yılında plastik ürünlerin yüzde 30'unun geri dönüştürülmüş ürünlerden üretilmesini istiyor. Türkiye'de de plastik, cam ve metal ambalajları işlememiz gerekiyor. Türkiye'nin plastik hammaddede cari açığı var. Atıkları dönüştürdüğümüz zaman cari açığımız da kapatacak yeni bir alanımız ortaya çıkıyor. Ekonomik anlamda da çok büyük bir değer ifade ediyor."

Türkiye'nin 2025 depozito hedefi

- Depozito Yönetim Sistemi, 1 Ocak'ta hayata geçecek.
- İlk etapta 20 milyar pet, cam ve alüminyum şişe geri dönüşüme kazandırılacak.
- Böylelikle 1.3 milyar kWh enerji ve 3.6 milyon varil petrol tasarrufu sağlanacak.

8.000 geri dönüşüm makinası ile başlanacak.

AB'nin tüm üyeleri 2029'da bu sisteme geçecek. Türkiye hedefi 5 yıla kadar sistemi uygulamış olacak. Türkiye'deki tüm makinalar %100 yerli üretiliyor.

Sistem, ekonomiye yıllık 5 milyar TL katkı, 20 bin kişiye de istihdam sağlayacak.

En küçük şişenin iade bedeli 2 TL olacak. Sistemi düzenli kullanan tüketiciler, ayda 500 ila 1000 TL arası gelir elde edecek.

Sistemle geri dönüşüm oranı yüzde 90'a çıkacak. 37 bin ton sera gazı emisyonu önlenecek. 500 milyon Euro kazanç sağlanacak.

Dünyadaki seçimlerin etkileri görülmeye başlandı

2024, seçimler yılı olarak tarif edilmişti ve seçimlerin etkileri, yapıldığı ülkelerin yanı sıra küresel siyaset ve ekonomi üzerinde de görülmeye başlandı. Dünya ticaretini de etkileyen bu seçimlerin, ihracat pazarlarındaki gelişmeler açısından yakından izlenmesi gerekiyor. Takvim sırasına göre yapılan ve yapılacak seçimlerin sonuçlarını ve olası etkilerini değerlendirelim.

1. Çin ile Batı arasında Tayvan gerginliği sürüyor

2024'ün ilk seçimleri Tayvan'da yapıldı. Tayvan, Çin ile Batı arasında en önemli jeopolitik risk alanını oluşturuyor. Seçimleri bağımsızlık yanlısı mevcut iktidar yeni adayı ile kazandı. Bu sonuç, doğal olarak Çin ile Tayvan ve Batı arasındaki gerginliğin devam etmesine yol açtı. Çin, orta uzun vadede Tayvan'ın da Hong Kong gibi kendisine bağlı olması hedefini değiştirmede. Tayvan, başta yanı iletenler olmak üzere yüksek teknoloji ürünlerin tedarikinde Batı için kritik önem taşıyor. Tayvan'ın işgal riskine karşı Batı, kritik ürünlerde üretim kapasitesini artırmaya çalışıyor ve Tayvan'ın Çin'e tedarikini de tamamen durdurmak istiyor.

2. Rusya seçim sonuçları Avrupa'daki toparlanmayı engelliyor

Rusya'da seçimleri Putin kazandı ve Ukrayna savaşı nedeniyle tartışmalı olan siyasi konumunu ve liderliğini yeniden güçlendirdi. Tartışmalı koşullar içinde yapılan seçimler sonrası Putin beklendiği gibi Ukrayna savaşında ve Batı'ya karşı sertleşiyor. Rusya'nın Ukrayna'da ilerlemesi, Avrupa'da riskleri ve savaş söylemlerini artırıyor. Rusya tehdidi, Avrupa'nın ekonomik olarak toparlanmasını da öteleyor. Avrupa hane halkları, savaş söylemleri içinde tüketimlerini sınırlamayı sürdürüyor. Bu da büyümenin sınırlı kalmasına yol açıyor. Türkiye'nin en önemli pazarları doğrudan olumsuz etkilenmeye devam ediyor.

3. Hindistan ve Meksika öne çıkan iki ülke olmaya devam edecek

Hindistan'da iktidardaki Modi seçimleri kazanmış olmakla birlikte tek başına yeterli sandalyeye bu kez sahip olamadı. Meksika'da ilk kadın cumhurbaşkanı seçildi. Hindistan ve Meksika, yakından tedarik ve alternatif tedarik kanalları eğilimleri çerçevesinde en çok öne çıkan iki ülke. Çok önemli ölçüde yabancı sermaye yatırımları çekiyorlar. İki ülkenin ihracatı ve ithalatı hızla artıyor. Seçimlerin bu eğilimlere olumsuz etkisi olmayacağı tahmin ediliyor.

4. Fransa seçimleri AB'nin geleceği için kritik olacak

Avrupa Parlamentosu seçimleri, beklendiği gibi aşırı sağ partilerin oylarını artmasıyla sona erdi. Avrupa Birliği, 2008 küresel krizinden bu yana potansiyelinin altında büyüme gösteriyor. İngiltere'nin ayrılması, pandemi salgını, alınan yüksek göç, Rusya-Ukrayna savaşı ve son olarak da yüksek enflasyon karşısında sıkı para politikaları büyümeyi sınırlamaya devam ediyor. AB için en son risk ise parlamento seçimleri sonrası oluşacak siyasi krizler ve AB'nin dağılması olacak. Parlamento seçimleri sonrası Fransa erken seçim kararı aldı. Seçimleri aşırı sağın veya sol blokun kazanması halinde Fransa'nın AB'den ayrılma riski bulunuyor. Bu olasılık, AB ekonomisi için en kötü senaryo olacak, küresel ekonomi ve ticaret çok olumsuz etkilenecek.

5. İngiltere'de iktidar değişecek, ekonomi olumlu etkilenecek

İngiltere, 4 Temmuz'da erken seçimlerini yapacak. AB'den ayrılık sonrası iktidar partisi 5 başbakan değiştirmek durumunda kalmıştı. İngiltere ekonomisi de hem ayrılığın hem de salgının olumsuz etkilerini yaşamaya devam ediyor. Bu nedenle iktidar partisi geriledi ve muhalefetteki İşçi Partisi 20 puan önde görülüyor. İngiltere'de uzun yıllar sonra İşçi Partisi iktidara gelecek. İşçi Partisi, ekonomide piyasa dostu kalacağı açıklamaları yapıyor. İngiltere'de iktidar değişiminin ekonomiyi olumlu etkilemesi bekleniyor.

6. ABD'de Trump kazanırsa korumacılık artacak

ABD'de kasım ayında başkanlık seçimleri yapılacak. Yılın son önemli başkanlık seçimi gerçekleşecek. Başkan adaylarından Biden, seçimleri kazanması halinde mevcut politikaları sürdürecektir. Çin ile hegemonya savaşı öncelik olacak. Biden'ın sağlık durumu da tartışılmaya devam ediliyor. Diğer aday Trump ise küresel ticarete yüksek korumayı savunuyor. Çin'den ithalata yüzde 60 ve dünyanın geri kalanından yapılan tüm ithalata yüzde 10 vergi uygulamayı planlıyor. Trump'ın seçilmesi halinde derin bir ticaret savaşı yaşanması olasılığı bulunuyor. Bu da yaralı küresel ekonomiyi olumsuz etkileyecek. Ve yine enflasyonla mücadelenin yarıda kalmasına yol açabilecek.

SON SÖZ DÜNYADAKİ SEÇİMLERİN KÜRESEL EKONOMİ VE TİCARET ÜZERİNDE ARTAN ORANDA SINIRLAYICI ETKİLER YARATTIĞI BU DÖNEMDE İHRACAT İÇİN ÇOK DAHA FAZLA ÇABA GÖSTERMEK GEREKECEK.

THY Teknik ve Onduline tedarikçisini İTO'da aradı

İTO Yan Sanayi Borsası'nın düzenlediği tedarikçi günlerine, köklü Türk firması THY Teknik ve kompozit çatı bileşenleri üreten Fransız firması Onduline konuk oldu. İki firma, online ve B2B masalarında yan sanayici KOBİ'lerle bir araya geldi.

OSMAN KUVVET

İSTANBUL Ticaret Odası Yan Sanayi Borsası'nın (YSB) düzenlediği 'tedarikçi günleri'nde iki köklü firma daha, İstanbul'daki yan sanayici firmalarla bir araya geldi. THY Teknik; Türkiye'deki firmaların yanı sıra Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerinden 100'ü aşkın müşteriye İstanbul ve Ankara'daki bakım merkezlerinde bakım ve onarım hizmeti sunuyor.

104 MİLYAR DOLARLIK PAZAR

Dünya çapında 500'den fazla MRO (bakım onarım ve ağır bakım) kuruluşu; havayollarında faaliyet gösteren 20 bine yakın uçağa hizmet veriyor. MRO şirketleri, çoğunlukla ticari havayollarından oluşan müşterilerine hizmet sunuyor. Havayollarının bakım harcamaları, toplam harcamalarının yüzde 10'u gibi büyük bir kısmını oluşturuyor. Tüm dünyada bakım ve onarım pazarının büyüklüğü, geçtiğimiz yıl 92.1 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu yıl ise 104 milyar doları bulması bekleniyor.

THY Teknik, tedarikçi günleri kapsamında, kabin içi elektronik bileşenler, kabin içi kablaj kitleleri, plakart ve etiketler, kabin içi tekstil, kabin içi talaşlı imalat parçaları, kabin içi boya işlemleri, kompozit panel ve apart üretimleri ile kabin içi kaplama işlemleri imalatı yapan Türk sanayicilerle buluştu.

56 ŞİRKETLE GÖRÜŞME

THY Teknik özellikle, sac ve boru şekillendirme, talaşlı işleme, tel ve yay imalatı, yüzey işlem, plastik enjeksiyon, plastik ekstrüzyon, kauçuk enjeksiyon, kauçuk ekstrüzyon, elektrik, elektronik, kompozit ürünler, makina imalatı yapan firmalarla B2B masasına oturdu. Firma, ayrıca havacılık, denizcilik ve otomotiv sektöründe kabin içi VIP dönüşüm üzerine çalışan firmalarla da görüşme gerçekleştirdi. Etkinlikte, THY Teknik Üretim Organizasyonu Müdürü İsmail Aktepe de bir sunum yaptı. Tedarikçi günlerinde 56 şirket, THY Teknik ile işbirliği imkanlarını görüştü.

HONEYWELL İLE 10 YILLIK ANLAŞMA

THY Teknik, Amerikan Honeywell ile Boeing 737 MAX, 737 NG ve 787 tipi uçakların ADIRU

komponentlerini kapsayan 10 yıllık lisanslı bakım anlaşmasına sahip. THY Teknik, halihazırda APU, HMU, Boeing 737 MAX/NG APU Starter /Jeneratör gibi yüzlerce Honeywell mekanik ve aviyonik komponentlerini kapsayan lisans anlaşmalarına ek olarak geçen sene imzaladığı sözleşmeyle Boeing 737 MAX, 737 NG ve 787 uçaklarına ait ADIRU komponentleri için müşterilerine yetkili bakım merkezi olarak

Tedarikçiler nele dikkat etmeli?

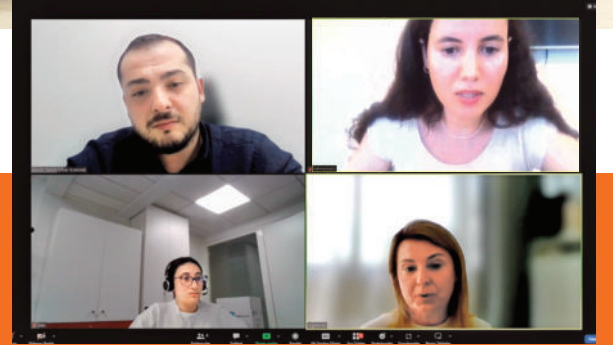
- THY Teknik firmasının tedarikçi adaylarından beklentileri şunlar:
- ISO 9001 ve AS 9100 belgelerinin olması.
  - Tedarikçilerin her adımının izlenebilir olması.
  - Ürünleri üretecek cihazların izlenebilir olması. (CNC, lazer kesim, lazer engraving vb.)
  - Ham malzemeler için uyumluluk sertifikasyonu hazırlanması.
  - CAD dosyalarının izlenebilir olması.
  - Tedarikçi firmanın yılsonu ya da 6 aylık periyodlarla firmanın genel raporunu oluşturmaları.

hizmet veriyor.

UÇAK TASARIM SERTİFİKASI

THY Teknik, Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı (EASA) tarafından verilen Part21 Tasarım Organizasyonu Onayı ile MRO sektörünün yanısıra tasarım alanında da hizmet sunuyor. Tasarım Organizasyon Onayıyla yolcu uçaklarında kabin içi, aviyonik ve yapısal konularda minör değişiklik-bakım tasarımı gerçekleştiriyor.

Fransız çatı kaplama üreticisi Türk KOBİ'leri tercih ediyor

Fransa menşeli Onduline firması da 'Onduline Tedarikçi Günleri' kapsamında Türk firmalarıyla online ortamda görüşme gerçekleştirdi.

Hafif çatı kaplama pazarına liderlik eden Onduline, 5 kıtada 100'den fazla ülkede faaliyet gösteriyor. Merkezi Fransa'da bulunan ve 1944 yılında

kurulan Onduline, İtalya'dan Portekiz'e, Filipinler'den Malezya'ya, Amerika kıtasının yanı sıra Türkiye'de de hizmet veriyor. Firma temsilcileri, İTO'da düzenlenen tedarikçi günlerinde polyester orto reçine, pc reçine, fiberglass ve pul grafit üretimi yapan firmalarla online olarak görüştü.

PAPERWORLD MIDDLE EAST 2024

Dubai / Birleşik Arap Emirlikleri
12 - 14 Kasım 2024

Kırtasiye,
Kağıt ve Ofis
Malzemeleri
Fuarı

KIRTASIYE DÜNYASININ ZENGİNLİĞİ PAPERWORLD'DE BULUŞUYOR

PAPERWORLD MIDDLE EAST 2024

- Kırtasiye, Kağıt ve Ofis Malzemeleri Sektöründeki
- Ortadoğu'nun En Büyük Fuarı
- 41 ülkeden 493 uluslararası katılımcı
- 113 ülkeden 9.266 ziyaretçi
- %95 memnuniyet
- %97 yeni iş bağlantısı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri bilgilendirmesi
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 1.100 ABD \$ / m²
Minimum Stant Alanı : 12 m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Çağrı Oluç
0212 455 61 05
0532 171 42 03
cagri.oluce@ito.org.tr

Sibel Tayanc
0212 455 61 11
0530 664 86 18
sibel.tayanc@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito | itoturumsal

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türk Üniversiteler Birliği üyesi oldu

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi, Türk Devletleri Teşkilatı'na bağlı Türk Üniversiteler Birliği'nin (TÜRKÜNİB) 7. Genel Kurulu'nda üyeliğe kabul edildi. İstanbul Ticaret Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdulhamit Avşar,

"Üniversitemizin Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Türk Üniversiteler Birliği'ne üyeliğinin kabulü, bizim için çok anlamlı ve değerli. Üniversitemiz, son yıllarda uluslararasılaşması çalışmalarını hızlandırdı ve 87 ülkeden

öğrenciye kapılarını açtı. Üniversitemiz, ata yurtlarımız olan Türk Cumhuriyetleri'nden gelen öğrenci kardeşlerimizin de ortak evidir" dedi. TÜRKÜNİB, Türk dünyasındaki üniversiteler arasında işbirliğini

güçlendirmek; ortak eğitim, öğretim ve Ar-Ge çalışmaları geliştirmek, öğrenci ve personel değişim programları planlamak, uluslararası bilimsel etkinlikler düzenleyerek akademik bilgi ve tecrübe aktarımı sağlamak için faaliyet yürütüyor.

Sanayinin ihtiyacına yanıt veren eğitim

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin en eski bölümlerinden biri olan endüstri mühendisliği, sanayinin ve işletmelerin ihtiyacı olan analitik düşünceye sahip, Ar-Ge faaliyetlerine yoğunlaşmış kaliteli mühendisler yetiştiriyor.

ERTAN ERYILMAZ

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sibkat Kaçtoğlu, sanayinin ihtiyacına yanıt veren endüstri mühendisliği bölümünün sunduğu fırsatları ve eğitim imkanlarını açıkladı. Bölümün misyonunu ve vizyonunu, 'sanayinin ve işletmelerin ihtiyacı olan analitik düşünceye sahip mühendisler yetiştirmek' olarak özetleyen Prof. Dr. Kaçtoğlu, Ar-Ge faaliyetlerine yoğunlaşmış, kaliteli mühendisler yetiştirdiklerini söyledi.

şekilde yetiştirilmesini sağlıyor" dedi. İstanbul Ticaret Üniversitesi, kâr odaklı olmayan bir vakıf üniversitesi olarak öne çıkıyor. Üniversite, lisans düzeyinde endüstri mühendisliği eğitimi verirken, lisansüstü seviyede işletme mühendisliği ile ilgili yüksek lisans programı sunuyor.

Prof. Dr. Kaçtoğlu, üniversitenin arkasında İstanbul Ticaret Odası gibi güçlü bir destekçinin olduğunu kaydederek, bu desteğin öğrencilere geniş imkanlar sağladığının altını çizdi. Prof. Dr. Kaçtoğlu, "Tecrübeli ve genç hocalarımızın sağladığı avantajlar, İstanbul Ticaret Odası'nın desteği ile birleşince güçlü bir üniversite olarak öne çıkıyoruz" dedi.

GENİŞ ÇALIŞMA YELPİZESİ

Endüstri mühendisliğinin popülaritesini koruyan mühendislik alanlarından biri olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Sibkat Kaçtoğlu, öğrencilerin, geniş yelpazede sunulan fırsatlar sayesinde kendi arzu ve yetenekleri doğrultusunda seçim yapma

imkanına sahip olduklarını kaydetti ve ekledi: "Endüstri mühendisliği, matematiksel modellemelerden bankacılık ve insan kaynakları gibi sosyal alanlara kadar geniş bir çalışma yelpazesi sunuyor."

Endüstri mühendisliği bölümünün, öğrencilerine mezuniyet öncesi iş bulma imkânı sağladığını belirten Prof. Dr. Kaçtoğlu, İstanbul'da öğrencilerin henüz mezun olmadan iş bulabildiklerini ve çalışmaya başladıklarını söyledi.

UZUN SÜRELİ STAJ

"Öğrenciler, uzun süreli staj imkanları sayesinde iş tecrübesi kazanıyor ve bu tecrübelerini mezuniyet sonrasında da sürdürebiliyor" diyen Prof. Dr. Kaçtoğlu, şöyle devam etti: "Üniversitenin yüzde 30 İngilizce destekli eğitimi, öğrencilerin hem ana dilde hem de yabancı dilde eğitim almalarını sağlıyor. Dijital dönüşüm ve Endüstri 4.0 gibi çağın gereksinimlerine uygun bir yaklaşımla çalışıyoruz. Veri analizleri ve yapay zeka gibi konulara da öğrencileri yönlendiriyoruz. Üniversitemizin ortağı olduğu Teknopark İstanbul, bu faaliyetlerin merkezinde yer alıyor."

Geleceğin vizyoner mimarları yetişiyor

İstanbul Ticaret Üniversitesi Mimarlık Bölümü, geniş yelpazeli eğitimi, Ar-Ge faaliyetleri, iş dünyasıyla olan güçlü bağları ve vizyoner bakış açıları ile öğrencileri geleceğe hazırlayan kapsamlı bir program sunuyor.

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Mimarlık Bölüm Başkanı Doç. Dr. Leyla Suri, mimarlık eğitiminin misyonu, vizyonu, programların öğrencilere katkıları ve iş dünyasına hazırlık süreçleri hakkında detaylı bilgiler paylaştı.

Mimarlığın, mekan ve kullanıcı arasındaki bir iletişim dili olduğunu belirten Doç. Dr. Suri, "Ülkemiz, gerek yer altında gerek yer üstünde hem doğal değerler hem de kültürel değerler olarak adeta bir hazine. Biz bu hazinenin korunması, sürdürülebilirliği ve uluslararası arenada da tanıtılması üzerine çalışmalarımıza devam ediyoruz. Dolayısıyla misyonumuz da bunun farkında olan öğrenciler yetiştirmek" dedi.

TEKNİK VE ESTETİK

Mimarlığın çok geniş bir yelpazesi olduğunun altını çizen Doç. Dr. Suri, şunları söyledi: "Teknik olarak bakarsak bir tarafı endüstriyel tasarım, diğer

tarafı şehir ve bölge planlama. Toplumsal ve sosyal açıdan da birçok bilim alanıyla ilgili olmamız gerekiyor. Aynı zamanda deprem ülkesiyiz. Dolayısıyla derslerimizin bir kısmı teknolojik ve yapıyla, bir kısmı estetik, bir diğer kısmı da tarihsel değerlerle ilgili dersler. Bunların ayrıntıları zaten bizim müfredatımızda var."

YENİ MALZEME İÇİN AR-GE

Mimarlık bölümünü araştırma ve geliştirme faaliyetleri açısından da değerlendiren Doç. Dr. Suri, şu bilgileri paylaştı: "Bizim küresel iklim krizi gibi evrensel değerlerimiz var. Hem yapının kendisi hem de içinde bulunduğu çevre ile ilgili yapacağımız tasarımın küresel iklim krizine mutlaka etkisi olacak. Dolayısıyla araştırmalarımızı bu yönde sürdürmeye çalışıyoruz. İkinci olarak, doğal ve kültürel değerlerimizin sürdürülebilirliği üzerine çalışmalarımız var. Yine malzeme üretimi üzerinde

çalışmalarımız var. Teknolojik gelişmelerle birlikte sürekli yeni malzemeler devreye giriyor. Yaptığımız yapıların hem çevreye duyarlı hem sürdürülebilir hem depremselliğini göz önünde bulundurarak ve geri dönüşümünü de dikkate alarak, bunlara yönelik malzeme ve uygulama detay çalışmalarımız bulunuyor."

SEKTÖRLERLE İŞBİRLİKLERİ

Doç. Dr. Suri, bölümün belediye, vakıflar gibi inşaat sektörünün doğrudan içinde olan birimleriyle işbirlikleri olduğunu belirterek, Teknopark İstanbul'un olanaklarından da yararlandıklarını söyledi.

Mimarlık bölümünün, zengin eğitim programları, geniş iş fırsatları ve güçlü Ar-Ge faaliyetleri ile geleceğin mimarlarını yetiştirmeyi hedeflediklerini ifade eden Doç. Dr. Leyla Suri, "Bu kapsamlı ve vizyoner yaklaşımla öğrencilere hem akademik hem de pratik beceriler kazandırarak, topluma faydalı projeler üretmelerini sağlıyoruz" diye konuştu.

Şanslı bir üniversiteyiz

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin, uluslararası işbirlikleri ve Teknopark İstanbul gibi imkanlarına da işaret eden Prof. Dr. Kaçtoğlu, "Uzun süreli stajlarımız ve İstanbul Ticaret Odası'nın sağladığı imkanlar sayesinde şanslı bir üniversiteyiz. Dijitalleşme konusunda müfredatı sürekli

güncellemeyi hedefliyoruz. Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) gibi mühendislik kalite standartlarına uygun çalışmalar yapıyoruz ve bu akreditasyon süreçlerini daha da geliştirmek üzere çabalıyoruz" şeklinde konuştu.

250 iş kolunun lokomotif

Doç. Dr. Leyla Suri, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde mimarlık okumanın avantajlarını şöyle anlattı: "Her şeyden önce İTO Eğitim ve Sosyal Hizmetler Vakfı'nın üniversitesiyiz. Dolayısıyla mimarlık, 250 iş kolunun

lokomotifi aslında. Bu alanda ticaret yapan tüm kuruluşlar, İTO'nun doğal üyesi. Oda'da mimarlık alanıyla ilgili birçok komite var. Biz bu komitelerle sürekli iletişim halindeyiz. Ayrıca Erasmus olanaklarımız var."

DEVLET DESTEKLERİ VE HİBELER

Hizmet ihracatı destekleri / Sağlık

Hizmet ihracatı: Yurt dışında yerleşik kişi veya kuruluşlara yönelik olarak yurt içinde ya da yurt dışında gerçekleştirilen, yurt içinde ya da yurt dışında faydalanan döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin sunumlarıdır.

Sınır ötesi hizmet ihracatı: Yurt dışında yerleşik kişi veya kuruluşlara yönelik olarak yurt içinde sağlanan ve yurt dışında faydalanan hizmet sunumudur.

Yurt içi hizmet ihracatı: Yurt dışında yerleşik kişi veya kuruluşlara yurt içinde sağlanan ve yurt içinde faydalanan hizmet sunumudur.

Yurt dışında ticari varlık oluşturulması yoluyla hizmet ihracatı: Hizmet ihracatçıları tarafından yurt dışında ticari varlık kurulması suretiyle sağlanan hizmet sunumudur.

Gerçek kişiler tarafından gerçekleştirilen hizmet ihracatı: Yurt içinde yerleşik kişi veya kuruluşlar adına ya da bağımsız olarak gerçek kişiler tarafından yurt dışında sağlanan hizmet sunumudur.

Bu destekler; eğitim, fuarcılık, gayrimenkul, kültürel ve yaratıcı endüstriler, lojistik ve taşımacılık, sağlık turizmi, spor turizmi, yönetim danışmanlığı ve yeşil hizmetler ile diğer hizmet sektörlerine sağlanan destekleri kapsar.

Sağlık turisti: Medikal ve termal turizm ile yaşlı veya engelli bakım turizmi kapsamında hizmet almak üzere Türkiye'yi ziyaret eden kişi.

Sağlık turizmi aracı kuruluşu: Türkiye'deki sağlık kuruluşları ile akdettiği sözleşmeler çerçevesinde sağlık turizmi alanında faaliyet gösteren, en az bir yabancı dilde internet sitesine ve Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik uyarınca verilen Uluslararası Sağlık Turizmi Yetki Belgesi'ne sahip şirket.

Yararlanıcı: Sağlık turizmi sektörü için sağlık kuruluşu ve sağlık turizmi aracı kuruluşu, spor turizmi için konaklama tesisi ve seyahat acentesi.

Ahmet KARATAŞ

Sağlık ve spor turizmi hizmetleri (2024)

Destek unsuru	Faydalanan kurum	Miktar
Tescil ve Koruma	Yararlanıcı	1.825.778 TL
Pazara Giriş Belgeleri / Belge başına	Yararlanıcı	1.825.778 TL
Acente Komisyon	Sağlık kuruluşu ve spor turizmindeki yararlanıcı	3.651.556 TL
Acente Komisyon	Muayenehane ve poliklinik	729.096 TL
Acente Komisyon	Diğer sağlık kuruluşları ve konaklama tesisi	3.651.556 TL
Komplikasyon ve Seyahat Sağlık Sigortası	Yararlanıcı	7.304.631 TL
İstihdam	Personel başına	54.682 TL
İstihdam	Muayenehane ve poliklinik	1.825.778 TL
İstihdam	Diğer sağlık turizmi yararlanıcıları	7.304.631 TL
Hasta Yol	Hasta başına	36.455 TL
Hasta Yol	Muayenehane ve poliklinik	1.825.778 TL
Hasta Yol	Diğer sağlık turizmi yararlanıcıları	18.262.336 TL
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	Muayenehane ve poliklinik	7.304.631 TL
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	Diğer sağlık turizmi yararlanıcıları	18.262.336 TL
Reklam, Tanıtım ve Pazarlama	Spor turizmi sektöründeki yararlanıcı	3.651.556 TL
Birim	Yararlanıcı	4.382.171 TL
Birim	Muayenehane ve poliklinik	1.825.778 TL
Yurt Dışı Etkinlik Katılım	Yararlanıcı	912.889 TL
Yurt Dışı Prestijli Etkinlik Katılım	Yararlanıcı	1.825.778 TL
Yurt İçi Etkinlik Katılım	Yararlanıcı	912.889 TL
Yurt İçi Tanıtım ve Eğitim	Yararlanıcı	1.825.778 TL
Ürün Yerleştirme	Yararlanıcı	3.651.556 TL

ARF Büyük yapay zeka modelleri geliştirecek

Türkiye'nin süper bilgisayar ARF, kamuoyuna tanıtıldı. 35 bin dizüstü bilgisayara eşit bilgi işlem kapasitesiyle dünyanın en kuvvetli 313. süper bilgisayarı olan ARF ile Türkiye büyük yapay zeka modelleri geliştirebilecek.

MODELLEME ve Simülasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi (MODSİMMER) TRUBA Veri Merkezi'nin açılışı ve dünyaca ünlü matematikçi Ordinaryüs Prof. Dr. Cahit Arf'ın ismini taşıyan ARF Süper Bilgisayarın tanıtımı, TÜBİTAK ULAKBİLİM Ağ Teknolojileri Birimi'nde yapıldı. Törende konuşan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, MODSİMMER TRUBA Veri Merkezi ve ARF Hesaplama Kümesi'yle Türkiye'nin bilimsel araştırma yetkinliklerine yeni bir boyut kazandırdıklarını söyledi. Kacır, şu bilgiyi verdi: "Maliyeti 11 milyon doları aşan veri merkezi ve ARF kümesi yatırımımızla ülkemizin gelişimi ve kalkınması için kritik öneme sahip yüksek başarılı hesaplama altyapısını özel sektör, kamu ve akademimizin çalışmalarına tahsis ediyoruz. 35 bin dizüstü bilgisayara eşit bilgi işlem kapasitesiyle dünyanın en kuvvetli 313. süper bilgisayarı olan ARF ile ülkemiz bazı önemli yeteneklere de sahip oluyor. Birincisi, daha öncesinde çözme yeteneğimizin olduğu, ancak çok zaman alan problemlerin daha yüksek hızla çözülmesini sağlayarak, bizim için 'olağan/sıradan hesaplamalar' seviyesine indirgenmesi."

EN ÇEVRECİ VERİ DEPOLAMA

Kacır, ikinci olarak da daha önce çözme şansı bulunmayan problemleri çözülebilir hale getirerek, erişilemez olan araştırma alanlarını ve teknolojileri artık ulaşılabilir hale getireceklerini belirtti. Kacır, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Ayrıca, dijital ikizlerin oluşturulması, iklim değişiklikleri çalışmaları, yüksek doğruluklu aerodinamik tasarım ve doğrulama çalışmaları gibi büyük sistemlerin uzun süreli modellenmesi ve büyük yapay zeka modellerinin geliştirilmesi ARF sayesinde mümkün olacak. Hem büyük problemleri dağıtık olarak hem de çok sayıda küçük problemi aynı anda çözebilme yeteneğine sahip hesaplama kümesiyle savunma sanayinden üretim sektörüne, ilaç tasarımından hastalık tespitine birçok stratejik alanda araştırmacılarımız ihtiyacı duydukları simülasyonları eş zamanlı gerçekleştirebilecek. En ileri doğrudan sıvı soğutma kapasitesine sahip veri merkezi ve süper bilgisayar, hava soğutmalı muadillerine göre önemli ölçüde enerji tasarrufu sağlayarak, dünyanın en çevreci veri depolama ve işleme merkezleri arasında şimdiden yerini aldı."

TÜRKİYE YETKİNLİK KAZANACAK

Kacır, elde edilen başarının ardında veriden değer üretme becerisi ve farklı alanlardaki veriyi birbirleriyle ilişkilendirerek ekonomik değere dönüştürme başarısının yattığına dikkati çekti.

Bu doğrultuda, Türkiye'nin veri işleme ve yüksek başarılı hesaplama kapasitesini geliştirecek adımları kararlılıkla attıklarını vurgulayan Kacır, yenilikçi ve nitelikli bilimsel araştırmaların önünü açacak veri işleme ve yüksek başarılı hesaplama altyapılarını güçlendirdiklerini söyledi. Araştırmacıların uluslararası alanda rekabet gücünü artırarak, Türkiye'nin bilim ve teknoloji alanında daha güçlü bir konuma gelmesini sağladıklarını belirten Kacır, "80 bin işlemci çekirdeği, 216 adet GPU ve 14 petabayt depolama alanıyla 6 binden fazla kayıtlı kullanıcıya ücretsiz hizmet veren bu altyapıyla bugüne dek 192 araştırma projesini destekledik. 1500'ün üzerinde SCI yayını, 300'e yakın yüksek lisans ve doktora tezini akademiye kazandırdık. Halihazırda süper bilgisayarımızla iklim modellerimizi, genetik araştırmalar ve malzeme bilimi gibi alanlarda çalışmalar yürüterek geleceğe yönelik daha doğru tahminler ve yenilikçi çözümler sunma yeteneğimizi geliştiriyoruz" diye konuştu.

Ar-Ge harcamaları 10 kat arttı

Bakan Mehmet Fatih Kacır, son 21 yılda bilimsel yayın sayısını 9 binden 49 bine yükselttiklerini ifade ederek, şunları söyledi: "Dünya genelinde en fazla bilimsel yayın üreten ülkeler arasında 21. sıradan 14. sıraya yükseldik. Ar-Ge harcamalarımızı 10 kat artırarak 1.2 milyar dolardan 12 milyar dolara çıkardık. Bugün ülkemiz 272 binden fazla Ar-Ge personeli, 102 teknoparkında faaliyet gösteren 10 bin 500'den fazla teknoloji girişimi ve 1600'ü aşan Ar-Ge ve tasarım merkezleriyle teknoloji geliştirme yolculuğunu sürdürüyor."

Cahit Arf kimdir?

ARF Süper Bilgisayara ismi verilen Ord. Prof. Dr. Cahit Arf, 1910-1997 yılları arasında yaşamış dünyaca ünlü bir matematikçi. Cisimlerin kuadratik formlarının sınıflandırılmasında ortaya çıkan ve kendi adıyla anılan 'Arf Sabiti', 'Arf Halkaları' ve 'Arf Kapanışları' gibi terimleri bularak, matematik ve bilim dünyasına önemli katkılarda bulundu. Alman matematikçi Helmut Hesse ile birlikte Hesse-Arf Kuramı'nı geliştirdi. Türkiye'ye döndüğünde İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde profesör ve ordinarius profesörlüğe yükseldi ve 1962 yılına kadar çalıştı. Daha sonra Robert Kolej'i'nde matematik dersleri vermeye başladı. 1964 yılında Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ilk bilim kurulu başkanı oldu.

INTERSEC
2025Dubai / Birleşik Arap Emirlikleri
14 - 16 Ocak 2025Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası OrganizasyonuTÜRK GÜVENLİK SİSTEMLERİ VE YANGIN-KURTARMA SEKTÖRÜ
ULUSLARARASI PROFESYONELLER İLE BULUŞUYOR!

INTERSEC 2025

- Acil Durum Hizmetleri, Kamu Güvenliği, Siber Güvenlik Ticari ve Çevre Güvenliği, Yangın ve Kurtarma sektörlerini tek çatı altında toplayan Orta Doğu'nun büyük profesyonel fuarı
- 141 ülkeden 47.506 profesyonel ziyaretçi
- 140 ülkeden 1.100 katılımcı
- Toplam 60.000 m² katılım alanı
- Yaklaşık 211 milyar ABD Doları hacmindeki Ticari Güvenlik ve 90 milyar ABD Doları hacmindeki Yangın ve Kurtarma sektörlerine ulaşma imkanı
- Eş zamanlı düzenlenecek Light+Intelligent Building Middle East 2025 Fuarı katılımcı ve ziyaretçilerine erişim imkanı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant inşaatı ve dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye milli iştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında genel bilgilendirme
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya bedelinin karşılanması

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 1.150 ABD Dolar / m²
Minimum Katılım Alanı : 12 m²

Ruken Ayata

0212 455 65 83
0530 151 42 37
ruken.ayata@ito.org.tr

Ferit Oğuztürk

0212 455 61 01
0537 304 52 55
ferit.oguzturk@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | /itokurumsal

IRADETS, dünyada pek az firmanın üzerinde çalıştığı uzay ve yeryüzü sistemleri üzerine önemli projeler geliştiriyor. NASA ve CERN gibi uluslararası referanslara sahip şirket, MRADSİM adını verdiği radyasyon simülasyonu yazılımının profesyonel versiyonunu piyasaya sundu. Türksat 6A uydusunun radyasyon analizleri de bu programın ilk versiyonları ile yapıldı.

teknopark
istanbul

MILLİ SANAYİ
İÇİN GÖREVDE 284

Türk uzay endüstrisine yerli 'radyasyon simülasyonu' yazılımı

ÖMÜR KIRBAŞLI

TEKNOPARK İstanbul'da faaliyet gösteren IRADETS, uzay ve yeryüzü sistemlerinin madde-radyasyon etkileşimi simülasyonlarında kullanılabilecek bir yazılım geliştirdi. Hem uzay radyasyonunun hem de yeryüzündeki doğal ya da insan yapımı kaynaklı radyasyonun elektronik, elektromekanik ve yaşayan organizmalar üzerindeki etkilerini simüle eden yazılım; sivil uzay ve havacılık, savunma, nükleer enerji ve sağlık endüstrilerinde önemli çözümler sunuyor. Geçen ay profesyonel versiyonu satışa çıkan MRADSİM adlı yazılımı, IRADETS'in kurucusu Prof. Dr. Ali Behçet Alpat, İstanbul Ticaret'e anlattı.

UZAYDA RADYASYON ÖLÇÜYÖR

■ **IRADETS'i bize kısaca tanıtır mısınız? Hangi alanlarda faaliyet gösteriyorsunuz?**

Inovatif Radyasyon Dedektör Sistemleri'ni (IRADETS), 2013 yılında Teknopark İstanbul'da kurduk. Kuruluşumuzdan itibaren, ülkemizde yüksek katma değer yaratacak araştırma ve geliştirme projelerine imza atmayı kendimize görev edindik. Uzay, savunma sanayi ve sağlık endüstrileri alanlarında faaliyet gösteriyoruz. Firmamızın çalışma alanları içinde, uzay ve yeryüzü sistem ve projeleri için radyasyon dedektörleri geliştirmek, radyasyon-madde etkileşimi simülasyonlarını yapmak ve bu simülasyonlar için yazılım geliştirmek bulunuyor. Ayrıca uzay sistemlerinde aranan yeterlilik şartları için radyasyon dayanıklılık

Prof. Dr. Ali Behçet Alpat

testleri ve uzay şartları (vakum ve sıcaklık) testleri danışmanlık hizmetleri de var.

İTALYAN PARTNER

■ **Ürün ve hizmetleriniz hakkında bilgi verir misiniz?**

İlk olarak, bu yıl mayıs ayı içinde profesyonel sürümünü satışa sunduğumuz MRADSİM yazılımlarımızdan bahsedebiliriz. İtalya'da faaliyet gösteren partner şirket BEAMIDE srl ile uzay ve yeryüzü sistemlerinin madde-radyasyon etkileşimi simülasyonlarında kullanılabilecek bir yazılım geliştirdik.

NASA VE CERN REFERANSLI

■ **Dünyada benzer yazılımları yapanlar var mı?**

MRADSİM, madde ve radyasyon etkileşimlerini simüle eden bir yazılım paketleri bütünü olup hem uzay radyasyonunun hem de yeryüzündeki doğal ya da insan yapımı kaynaklı radyasyonun elektronik, elektromekanik ve yaşayan organizmalar üzerindeki

etkilerini, içinde bulunan fizik kütüphaneleri ile detaylı bir şekilde simüle ediyor. 2016'da TEYDEB tarafından desteklenen projemizin çıktısı olan ve dünyada çok az rakibi olan ürünler MRADSİM ConverterFree ve Space bir süredir dünyanın birçok önemli kurum ve kuruluşu tarafından kullanılıyor. Hatta, Türksat 6A uydusunun radyasyon analizleri de bu programın ilk versiyonları ile yapıldı.

YENİ SÜRÜMÜ PİYASADA

■ **MRADSİM satışa çıktı mı?**

Tüm kullanıcılardan gelen geri bildirimlerle geliştirmeye devam ettiğimiz MRADSİM yazılımının yeni profesyonel sürümünü geçen ay satışa sunduk. Bu sürümlerin 1 ay içinde ikisi yurt dışında, biri ülkemizde toplamda üç kurum tarafından kullanılmaya başlanması, bizim için gurur kaynağı oldu. Bu programın değişik kullanım alanları için (uzayda bir nükleer patlamanın uydulara etkisi, nükleer santral çıkacak tüm ürünlerin farklı sektörler için de konfigürasyonlarını geliştirme niyetindeyiz. Özellikle, geliştirdiğimiz radyasyon dedektör sistemlerinin savunma sanayine özel olan konfigürasyonlarını geliştirmek ve faaliyetlerimizi savunma sanayini kapsayacak şekilde genişletmek hedefindeyiz.

DAYANIKLILIK TESTLERİ

Ayrıca şirket bünyesinde ve işbirliği halinde bulunduğu akredite kurum ve laboratuvarlar aracılığıyla cihazların radyasyona ve uzay şartlarına karşı dayanıklılığını değerlendirebilmek için ESA/NASA standartlarına uygun olarak radyasyona karşı dayanıklılık RHA ve TVAC test hizmetleri sağlıyoruz. Ülkemizde son zamanlarda hızla gelişmekte olan uzay endüstrisinin RHA ve TVAC test ihtiyacını karşılayabilmek, bu hizmetlerin mümkün olduğunca yerli bir şekilde yapılması ve kaynaklarımızın verimli şekilde değerlendirilmesini sağlamak bizim önem verdiğimiz faaliyetlerimiz arasında yer alıyor.

YERLİ TASARIM ÇALIŞMASI

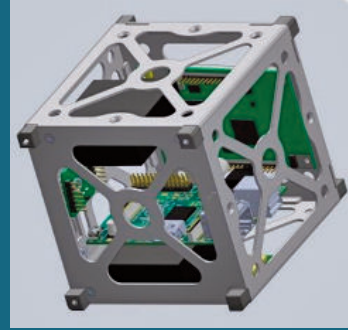
Aynı zamanda, farklı alanlarda kullanılabilecek radyasyon dedektör sistemlerinin yerli olarak tasarımı ve

Dinamik ve azimli Ar-Ge ekibimiz var

■ **Ar-Ge ekibiniz var mı? Yapay zeka ya da ileri teknolojiden yararlanıyor musunuz?**

Ar-Ge faaliyetlerinde bulunmak için kurulmuş olan şirketimizin üstünde önemle durduğu konu, azimli ve verimli bir Ar-Ge ekibi ile çalışmaktır. Teknopark İstanbul'da bulunan ofisimizdeki Ar-Ge Laboratuvarı'nda dinamik ve azimli bir Ar-Ge ekibimiz var. Nükleer tıp görüntüleme merkezleri, nükleer santraller, sivil ve askeri uzay ve havacılık uygulamalarında, radyasyon tanı ve algılama (dedektör) sistemlerinin olabilecek en az hata payı ile verimli ve etkin şekilde çalışmaları gerekiyor. Bu alanlarda konu insan sağlığı ve yenilenmesi oldukça maliyetli uzay ve yeryüzü sistemlerinin verimli olması için mümkün olan en iyi teknoloji ile çalışmak gerekiyor. Bu nedenle projelerimizin hepsi ileri teknoloji ürün ve hizmeti olduğu için halihazırda ileri teknoloji bileşen ve ürünlerini kullanıyoruz. Geliştirmekte olduğumuz projelerin bir kısmında yapay zeka kullanımı ile çalışma etkinliğinin artırılması ve daha iyi ürün/hizmetler sunma hedefindeyiz. Ar-Ge ekibimizin bir kısmı yapay zekanın ürünlerimize entegrasyonu ile ilgili çalışıyor.

üretiminin yapılması üzerine Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarımız bulunuyor. Sağlık endüstrisi için Taşınabilir Gama Kamera sistemi, uzay ve havacılık sistemlerinde

kullanılabilecek Radyasyon Kalorimetre sistemi ve sağlık, enerji ve savunma alanlarında kullanım alanı olan Kişisel Elektronik Dozimetre sistemi üretimi üzerinde çalışıyoruz. Firmamızın gurur kaynaklarından biri de TÜBİTAK-Uzay

tarafından başlatılan, ülkemizin azmini ve kararlılığını gösterecek, Ay Görevi (AYAP-1) programında yararı yük olarak kullanılması için 'Radyasyon Kalorimetre Sistemi' geliştirme projesi.

SAVUNMAYA ÖZEL PROJELER

■ **Hedefte başka projeler var mı? Farklı alanlarda yer alacak mısınız?**

MRADSİM yazılım ailesini genişletmek için çalışmalarımız sürekli bir şekilde devam ediyor. Bununla beraber Ar-Ge ve Ür-Ge faaliyetlerimiz sonucunda ortaya çıkacak tüm ürünlerin farklı sektörler için de konfigürasyonlarını geliştirme niyetindeyiz. Özellikle, geliştirdiğimiz radyasyon dedektör sistemlerinin savunma sanayine özel olan konfigürasyonlarını geliştirmek ve faaliyetlerimizi savunma sanayini kapsayacak şekilde genişletmek hedefindeyiz.

KÜRESEL TALEP

■ **Yurt dışından talep var mı?**

Az sayıdaki rakip ürünlerine nazaran üstün özellikleri bulunan MRADSİM yazılım grubu, yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da ilgi görüyor. Yakın zamanda hem ülkemizde hem de küresel piyasalarda etkin pazarlamasına başlanacak olan yazılımımıza olan talebin, günümüzde oldukça artan sivil uzay ve havacılık, nükleer enerji girişim ve iştiraklerinin de katkısıyla daha da artacağını öngörüyoruz. MRADSİM yazılımının tüm dünyada kullanılabilemesi amacımıza ulaşmak için yurt dışı piyasasına açılmayı kritik hedeflerimizden biri olarak görüyoruz ve bu konuda işbirliği yapabileceğimiz yurt dışı distribütör partner bulma arayışımız devam ediyor.

İSTANBUL TİCARET

Doç. Dr. Adnan ERTemel

Yapay zeka yarışında büyük oyuncuların stratejik hamleleri

Yapay zeka dünyasında büyük oyuncular olan OpenAI, Grok ve Gemini, kıyasıya bir yarış içinde. Bu yarışın temelinde, daha büyük ve çeşitli veri setleriyle modellerini eğitme çabası yatıyor. OpenAI'nin GPT-4o modelini sınırlı da olsa ücretsiz olarak sunması, bu stratejinin bir parçası olarak değerlendirilebilir. Bu hamle, kullanıcıların geniş veri setlerini platforma yükleyip analiz yapmalarına olanak tanırken, aynı zamanda OpenAI'ye modellerini geliştirmek için gereken veriyi sağlıyor.

Apple ve OpenAI işbirliği

Yakın zamanda Apple'ın OpenAI ile yaptığı işbirliği, bu alanda dikkat çeken bir gelişme oldu. Apple, yapay zeka teknolojilerinde geri kalmamak adına OpenAI ile ortak çalışmalar yürüterek, kendi ekosistemine bu ileri seviye yapay zeka çözümlerini entegre etmeyi hedefliyor. Ancak bu işbirliği, Tesla ve Twitter (yeni adıyla X) patronu olan Elon Musk'ın tepkisini çekti. Musk, OpenAI'nin iPhone'lara entegre olması halinde tüm çalışanlarına iPhone kullanmayı yasaklayacağını duyurdu.

Apple zekası olarak tanıtılan yeni sistemde öngörülen özellikler arasında e-postalar, notlar veya metinlerde kullanıcıların yazdıklarını düzeltmek ve önerilerde bulunmak, mesajları ve bildirimleri önceliklendirmek, kullanıcı sorularını yanıtlamak, görüntüler oluşturmak ve yazılım kodu yazmak, yeniden planlanan bir toplantının, kullanıcının aile etkinlikleriyle çakışıp çakışmadığını kontrol etmek, ses kayıtlarını özetlemek, fotoğrafların arka planındaki rahatsız edici görüntüleri temizlemek, kullanıcı isteklerini veri merkezinde değil, iPhone'da işleyerek hackleme riskini azaltmak bulunuyor.

Bu yapay zeka hamlesi kapsamında Apple Siri adlı kişisel sesli asistanını da tümüyle yenilemeyi planlıyor. Siri, çeşitli talepleri tanyamıyor ve her bir komutu ayrı ayrı takip etmekte zorlanıyordu. Yeni güncellemeyle Siri, bir kullanıcının istediğin bağlamını hatırlayacak ve bir görüntüdeki bilgileri bir metin uygulamasında tekrar kullanacak.

Geleceğin kazananları: Veri ve yapay zeka

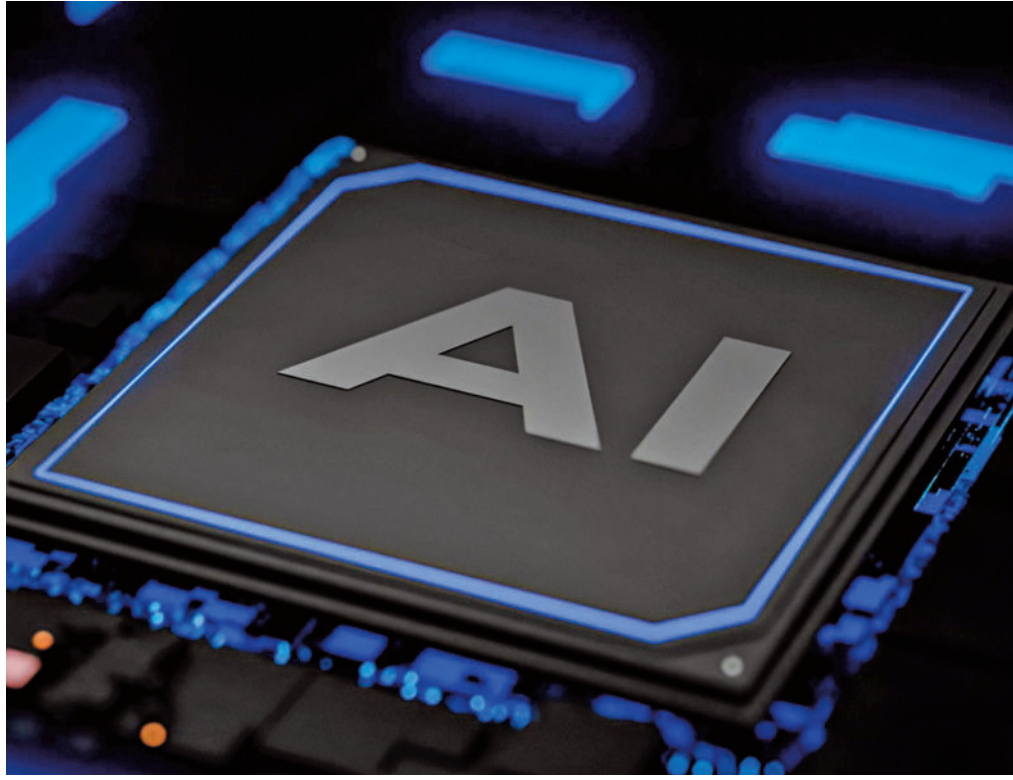
Gelecekte yapay zeka yarışının kazananları, daha fazla veri setiyle daha iyi şekilde eğitilmiş yapay zeka sistemlerine sahip olanlar olacak. Veri miktarı ve kalitesi, yapay zeka modellerinin doğruluğu ve performansı üzerinde doğrudan etkili. Bu nedenle büyük teknoloji şirketleri ve yapay zeka geliştiricileri, daha fazla veri toplayarak ve bu verileri etkin bir şekilde işleyerek avantaj sağlamayı hedefliyor.

Artan rekabet ve teknolojik partnerlikler

Bu rekabetin bir sonucu olarak, teknolojik partnerliklerin artan bir trend haline geldiğini görüyoruz. Apple ve OpenAI işbirliği, bu trendin sadece bir örneği. Daha fazla şirketin, yapay zeka teknolojilerinde rekabet avantajı elde etmek için benzer işbirliklerine gideceğini öngörmek mümkün. Bu partnerlikler, hem teknolojik gelişimi hızlandırarak hem de şirketlerin pazardaki konumlarını güçlendirecek.

Sonuç olarak, yapay zeka dünyasında veri ve işbirliği, geleceğin belirleyici faktörleri olacak. OpenAI, Grok ve Gemini gibi büyük oyuncular, daha fazla veriye erişim sağlamak ve modellerini geliştirmek için stratejik hamleler yaparken, Apple gibi daha geleneksel teknoloji devleri de bu yarışta geri kalmamak adına yenilikçi işbirliklerine yöneliyor. Geleceğin kazananları, bu dinamikleri en iyi şekilde yönetenler olacak.

Yapay zekayla pilin ömrü yüzde 25 arttı

Pil ömrünü uzatmak için yapay zeka destekli pil yönetim sistemi geliştirildi. Pil ömrünü yüzde 25'e kadar uzatan, güvenliğini ve performansı artıran yapay zeka sistemi, cep telefonundan araçlara kadar her şey ile uyumlu tasarlanmış.

AYŞE BAŞAK

YAPAY zekadan nasıl yararlanacağız? Son dönemlerin en mühim sorularından biri bu. Biz bireysel ya da kolektif olarak yapay zekadan nasıl istifade edeceğimize dair sorulara yanıt araya dururken, yapay zeka teknolojisi hayatımızın her alanında hızla yaygınlaşıyor. Eatron Technologies ve Syntiant, pil ömrünü uzatmak için yapay zeka destekli pil yönetim sistemi geliştirdi ve Almanya'nın Stuttgart kentinde düzenlenen The Battery Show Europe 2024'te tanıttı. Pili kontrol eden yapay zeka AI-BMS, pilin ek yüzde 10 kapasitesinin kilidini elinde tutuyor ve pil ömrünü yüzde 25'e kadar uzatabiliyor. Bunu, pilin sağlık ve şarj durumunu konvansiyonel yöntemlerden çok daha yüksek bir doğrulukla izleyerek yapıyor.

PERFORMANS ANALİZİ

Geliştirilen yapay zeka, pilin performansını gerçek zamanlı olarak analiz ediyor, olası sorunların erken tespiti için tahmine dayalı teşhisler kullanıyor, ardından arızaları önlemek, pil güvenliğini artırmak ve performansı optimize etmek için çeşitli kararlar alıp, uygulamaya koyuyor. AI-BMS, ticari ve tüketici elektroniği alanındaki mevcut BMS uygulamalarına kolayca entegre edilecek şekilde tasarlanmış. Pil ömrünü, güvenliği ve performansı artıran yapay zeka sistemi, cep telefonundan araçlara kadar her şey ile uyumlu tasarlanmış. Öyle ki, bu buluş elektrikli araçlarda menzili artırmanın yanı sıra yeni pillere ihtiyaç duyma süresini uzatarak tüketicilere önemli miktarda para tasarrufu sağlayabilecek. Arızaları öngörme yeteneğiyle kritik anlarda pil arızası riskini de azaltabileceği düşünülüyor.

MEVCUT PİLLER

Piyasadaki mevcut lityum iyon piller, pil bozulmaya başlamadan önce genellikle yaklaşık 500-1.000 şarj döngüsü kadar maksimum ömre sahip. AI-BMS'nin potansiyel olarak bunu 625-1.250 döngüye çıkarabileceği savunuluyor. LiFePO4 piller ise standart bir BMS ile 5 binden fazla şarj döngüsüne ulaşabilirken yapay zeka ile bunun 6.250+ döngüye çıkabileceği öngörülüyor.

Hidrojen enerjisi ne kadar yeşil?

Hidrojen, üretim süreçleri sürdürülebilir ve çevreci olduğu takdirde güçlü ve temiz bir enerji kaynağı olarak büyük umut vaat ediyor. Ancak yeni bir rapor, gerçek anlamda 'yeşil' hidrojene ulaşmanın çok zor olabileceğini gösterirken, yine çok taze bir çalışma hidrojen elde etmenin önündeki engellerin kalkacağına dair umut açılıyor.

HOLLANDA Radboud Üniversitesi ve Eindhoven Teknoloji Üniversitesi araştırmacısı Kiane de Kleijne, Nature Energy dergisinde henüz yayınlanan makalesinde, hidrojen üretiminin çoğunlukla atmosferik karbondioksitte (CO2) artışa yol açtığını ortaya koyuyor ve buna neden olarak hidrojen üretiminde doğalgaz kullanılmasını gösteriyor. Hidrojeni, su moleküllerinden ayırma sürecinde güneş veya rüzgar enerjisi kullanmak gibi daha çevreci metotlar olsa da De Kleijne, bu tesislerin kuruluşunun

da karbon ayak izinden azade olmadığına dikkat çekiyor. Yeşil enerjiler, en çok Afrika ve Brezilya gibi çok fazla güneş ve rüzgar kaynağı bulunan yerlerde etkili sonuç veriyor fakat buralarda temiz süreçlerle üretilen hidrojenin kullanılmak üzere dünyanın geri kalanına taşınması gerektiğinde ortaya yine karbon ayak izi çıkıyor.

PEM TEKNOLOJİSİ

De Kleijne'e göre hali hazırda koşullarda yeşil hidrojen üretmek pek mümkün görünmüyor. Bu araştırma, moral bozucu görünse de İspanya'daki Fotonik Bilimler Enstitüsü'nün (ICFO) yeni çalışması, aynı alanda umutları tazeliyor; çünkü proton değişim zarı (PEM) adı verilen popüler bir hidrojen üretim sürecinde yeni bir atılım söz konusu.

PEM, hidrojeni su moleküllerinden ayıran bir su elektroliz işlemi. PEM'in tek çıktısı karbondioksit yerine oksijen olduğu için PEM yeşil bir teknoloji olarak kabul görüyor. Buradaki sorun, süreçte kullanılan ve su moleküllerinin parçalandığı sert asidik ortama dayanabilen az sayıda elementten biri olan iridyumun nadir bulunması. Dolayısıyla PEM'in büyük ölçekli bir hidrojen üretim tesisine dönüşmesi kolay değil.

SUYUN POTANSİYELİ

İşte bu duruma çözüm arayan ICFO araştırmacıları, iridyum yerine daha yaygın elementlerden yapılmış bir anot katalizörü geliştirdiklerini duyurdular: Kobalt ve tungsten. Ve daha önemlisi anot, elektroliz sürecinden beklenen bozulmaya karşı korumak için kobalt-tungsten oksiti, içinde çalıştırıldığı madde olan suyla emprenye ederek benzersiz bir çözüm geliştirdiler. Araştırmacı Ranit Ram, projenin başlangıcında, suyun elektrolizinde bizzat suyun kendisinin potansiyel rolünün ilgisini çektiğini söylüyor ve ekliyor: "Daha önce hiç kimse suyu ve ara yüzey suyunu aktif olarak bu şekilde uyarlamamıştı"

PEM reaktörünün denendiği testlerde yeni malzeme takdire şayan bir performans sergiledi. Akım yoğunluğunu beş kat artırarak 1 A/cm²'ye ulaşan araştırma ekibi, alanda çok zorlu bir dönüm noktasına ulaştı. Böylece iridyum kullanılmayan katalizörler için en yüksek akım yoğunluğuna ve aynı zamanda en yüksek stabiliteye ulaştılar. Fakat bu stabilize yine de istenen düzeyde değil.

Kobalt yerine alternatif madenler

Kobaltın sıklıkla çocuk işçilerin çalıştığı madenlerden çıkarılıyor olması, ICFO araştırma ekibini kaygılandırıyor. Araştırmacılara göre, iridyumdan daha bol bulunan kobalt, nereden elde edildiği dikkate alındığında rahatsız edici bir malzeme olabilir ve bu durum hedefledikleri 'temiz' enerji için uygun değil. Bu nedenle manganez, nikel gibi maddelere dayalı alternatifler üzerinde çalışmayı sürdürüyorlar ve gerekirse tüm periyodik tabloyu inceleyeceklerini söylüyorlar.

25 YEARS
atf

ASIA TV
FORUM &
MARKET

Singapur
4 - 6 Aralık 2024

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

Dizi, Film, İçerik, TV
ve Yapım Sektörü

ASYA'NIN

PRESTİJLİ FUARI!

İSTANBUL TİCARET ODASI TÜRKİYE MİLLİ İŞTİRAK ORGANİZASYONU İLE ASYA'NIN PRESTİJLİ FUARI ATF 2024'DE YERİNİZİ ALIN, DÜNYAYA AÇILIN!

ATF ASIA TV FORUM & MARKET

- İçerik sektöründe Asya kıtasının en prestijli etkinliği
- Dizi, film, TV, ortak yapım, alım-satım, farklı içeriklerin keşfi vs. birçok yeni fırsat
- 60 ülkeden 6.000 üst düzey yöneticinin katılımı
- 800 satıcı firma, 1054 içerik alıcısı
- 715 format ve içerik alıcısı

ÜRÜN GRUPLARI

- Animasyon
- Belgesel
- Dijital İçerik, Dizi
- Format
- Ortak Yapım
- Sinema / TV Filmi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stand inşaatı ve dekorasyonu
- Firma kayıt ücreti
- Her firmaya m² ölçüsünde kayıt imkanı
- Fuar İdaresi sistemi üzerinde ikili görüşme hizmeti ve randevu temini

KATILIM BİLGİSİ

Katılım m² Bedeli : 800 ABD Dolar / m²
Minimum Katılım Alanı : 4 m²

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Begüm Ece

0212 455 65 03

begum.ece@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr

Mine Güneş

0212 455 61 06

0530 151 42 35

mine.gunes@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

SİBER saldırılara sigorta kalkanı

Son yıllarda hızlanan dijitalleşme, tüm alanlarda siber saldırı riskini de beraberinde getirdi. Dijital dönüşüm uygulamalarının gerçekleştiği kamu, finans, enerji gibi sektörlerde siber saldırılar arttı. Artan saldırılara karşı sigortacılık sektörünün yeni çözümü ise siber sigorta. Küresel siber sigorta pazarının 2025 yılına kadar 23 milyar doların üzerine çıkması beklenirken, Türkiye’de de şirketler bu yönde çözümler üretmeye devam ediyor.

DOÇ. DR. AYÇA DOĞANER

DÜNYADA internet kullanımı arttıkça kişisel bilgiler de çevrimiçi ortamlarda daha çok yer almaya başladı. Bu durum, kişinin kendi isteğiyle olduğu gibi bir siber saldırının ya da veri ihlalinin kurbanı olarak da meydana gelebiliyor. Yapay zeka araçlarının gelişmesi de siber suçların yoğunlaşmasına neden olurken, sigorta sektörü bu tehlikeleri en aza indirmek için adım attı. Küresel sigorta pazarının 2023 yılında yüzde 144 oranında büyüyerek 22.5 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor. Türkiye’de de bu alanda çalışmalar hızlanırken, siber sigorta büyüklüğüne dair rakamların önümüzdeki dönemlerde netleşmesi bekleniyor.

güvensizlik. Raporda, küresel ölçek bazında maddi kriz oluşturma ihtimali en yüksek beş risk içinde siber saldırılar, yüzde 39 ile beşinci sırada bulunuyor.

KAYIPLARI ÖNLÜYOR

Siber risk sigortaları, bir siber saldırı durumunda ortaya çıkabilmesi muhtemel maddi kayıpları, verilerin onarım maliyetlerini, gelir kayıplarını kapsıyor. Dünyanın dijital veri depolama ve iletişim biçimlerine giderek daha fazla bağımlı hale geldiği gerçeği, siber sigortanın hızla büyüyen bir pazara dönüşmesine neden oluyor. Siber sigorta; bilgi teknolojisi sistemleri ve ağlarında meydana gelen hasar veya bilgi kayıplarını kapsıyor. Siber sigorta ile hem bireyler hem de işletmeler internet tabanlı risklerden kaynaklanan kayıplara karşı koruma altına alınıyor.

KOBİ’LER DE PAZARDA

Türkiye’de siber risklere karşı yapılan sigorta poliçelerine dair pazarın büyüklüğü henüz net rakamlar ile tespit edilemiyor. Ancak bu duruma rağmen pazarın ürün bazında giderek büyüdüğü gözleniyor. Şirketler, hem bireyler hem kurumlar için siber risklere dair sigorta ürünlerini portföylerinde bulunduruyor. Bu anlamda sadece büyük ölçekli şirketlerin değil, KOBİ’lerin de siber riskler konusunda farkındalığının artması, siber sigorta pazarının da gelecekte daha iyi konumda olacağını gösteriyor.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM OFİSİ

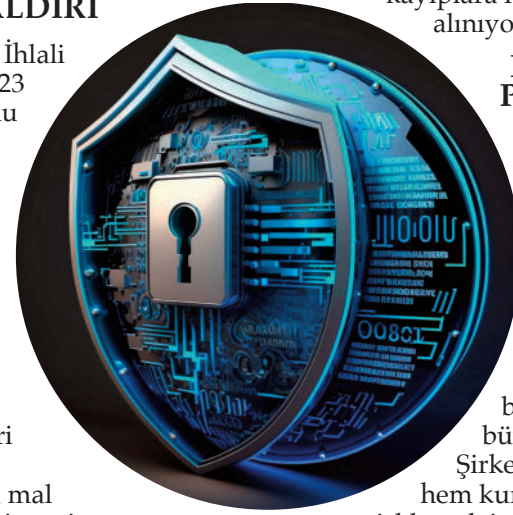
Türkiye’de ve tüm dünyada gelişen teknolojiler doğrultusunda 10 Temmuz 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi kuruldu. Dijital Dönüşüm Ofisi’nin üniversite, sanayi, özel sektör ve STK işbirliği ile gerçekleştirdiği çalışmalarla Türkiye’nin siber güvenlik alanında uluslararası rekabet gücüne sahip bir ekosisteme sahip olması amaçlanıyor.

2 BİN 365 SALDIRI

ITRC Yıllık Veri İhlali Raporu’na göre 2023 yılında 343 milyonu aşkın mağdurla 2 bin 365 siber saldırı gerçekleşti. Bu oranın 2028 yılına kadar yüzde 169 oranında artacağı öngörülüyor. IBM Veri İhlalinin Maliyeti Raporu 2023’e göre, bir veri ihlali ortalama 4.45 milyon dolara mal oluyor. Ortalama bir veri ihlalinde bir kuruluş 1.3 milyon dolar kaybediyor. Bir kuruluşun bir veri ihlalinin tespit etme ve artırma maliyeti ise ortalama 1.58 milyon dolar.

EN BÜYÜK RİSK

Pandemide ivmelenen dijitalleşme sürecinin siber saldırı riskini artırması, siber sigorta alanında büyümeye yol açtı. Küresel risk türleri arasında doğal afetlerden sonra siber risklerin geldiği göz önünde bulundurulursa, siber risk sigortasının önümüzdeki dönemin kritik konularından biri olacağı söylenebilir. Dünya Ekonomik Forumu (WEF) Küresel Riskler Algı Araştırması 2024’e göre, gelecek iki yılın en önemli risklerinden dördüncüsü siber

10.5 trilyon dolarlık zarar

Siber Güvenlik Girişimleri 2023 Resmi Siber Suç Raporu’na göre, siber suçlardan kaynaklanan zararların toplam maliyetinin 2025 yılına kadar 10.5 trilyon dolara

ulaşması öngörülüyor. 2017 yılında 3.5 milyar dolar olan küresel siber sigorta pazarı, 2023 yılında yüzde 445 oranında büyüyerek 13 milyar dolara ulaşmış görünüyor.

MIPCOM 2024

Palais Des Festivals, Cannes - Fransa
21 - 24 Ekim 2024

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

DİZİ, FİLM, İÇERİK, TV VE YAPIM SEKTÖRÜNÜN PRESTİJLİ ETKİNLİKLERİNDEN MIPCOM 2024’TE YERİNİZİ ALIN DÜNYAYA AÇILIN

MIPCOM 2024 GENEL BAKIŞ

- Dünya’nın içerik sektöründeki lider buluşma noktası
- 11.000 Üst düzey sektörün uluslararası profesyonel temsilcisi
- 2.000 katılımcı firma
- 5.000 format ve içerik alıcısı
- 100 ülke

ÜRÜN GRUPLARI

- Animasyon
- Belgesel
- Dijital İçerik, Dizi
- Format (vb.)
- Ortak Yapım
- Sinema / TV Filmi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar katoloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak kataloğunda firma bilgilerinin yayınlanması
- Fuar sürecinde ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı temini
- Stant büyüklüğü ile orantılı giriş kartı temini

KATILIM BİLGİSİ

Katılım Bedeli : 900 Euro / m²
Minimum Katılım Alanı : 5 m²

Begüm Ece

0 212 455 65 03

begum.ece@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr

Mine Güneş

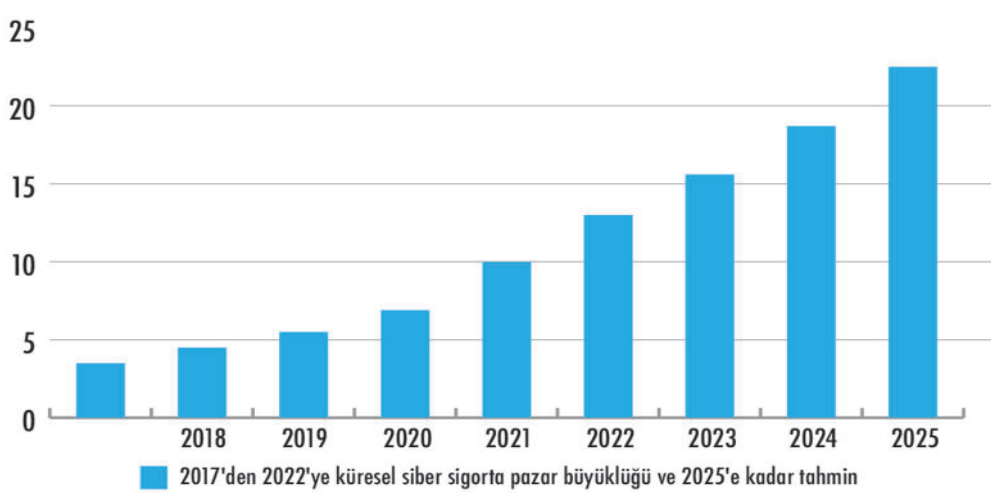
0 212 455 61 06

0 530 151 42 35

mine.gunes@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

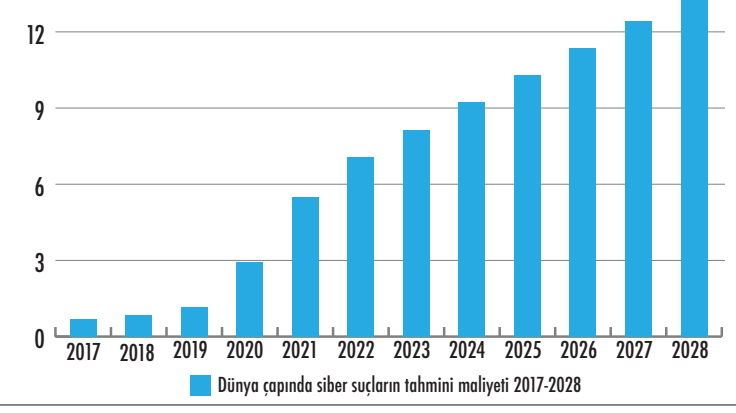
2017’den 2022’ye küresel siber sigorta pazar büyüklüğü ve 2025’e kadar tahmin (Milyar dolar)

5 yıllık artış

2017 yılında 0.7 trilyon dolar olan siber suçların maliyeti 2023 yılında yüzde 1164 oranında artmış görünüyor. Söz konusu oranın 2023’e oranla 2028’de yüzde 169 oranında artış göstereceği bekleniyor.

Dünya çapında siber suçların tahmini maliyeti 2017-2028 (Trilyon dolar)

Bugün için Libya bize ne anlatır?

Libya'nın başkenti Trablus'a bir seyahatimiz oldu. Ziyaretimizin vesilesi; küresel eğitim kuruluşumuz Maarif Vakfı'nın Libya'da eğitim çalışmalarına başlama kararı. Bu sebeple Trablus Büyükelçiliğimizin organizasyonu ve destekleriyle Libya'nın eğitimle ilgili iki Bakanı ile görüşmemiz oldu. Önce Mesleki ve Teknik Eğitim Bakanı Yahlif Said El Sifav'ı, sonra da Eğitim Bakanı Musa Mohamed Almaghrif'i ziyaret ettik. Türkiye Maarif Vakfı'nın dünya üzerindeki çalışmalarını anlattık ve Libya'da da okul açarak Libyalı çocuklara dünya çapında eğitim alma fırsatı vermek istediğimizi beyan ettik. İki ziyaretimiz de ortak tarihimizden beslenen dostluk ve samimiyet içerisinde geçti.

Libya ile ilgili kısa bir tarihi bilgi arz edelim; 16. yüzyılın ilk çeyreğinde Libyalılar, İspanyol tehdit ve işgaline karşı Osmanlı'yı yardıma davet etmiş ve Kanuni Sultan Süleyman da buna icabet etmişti. Bu tarihten Çanakkale Savaşı'na kadar Osmanlı-Libya ilişkileri hep olumlu gelişmiş ve son savaşta pek çok Libyalı da vatani olan Osmanlı topraklarını müdafaa için cephelere koşmuştur. Çanakkale'de ilk savunmayı yapan Dardanos bataryanın bir komutanı Bigalı Hasan, diğeri de Libyalı Mevsuf'tur.

★★★

Libya tarihi konusunda derin uzmanlığı bulunan Prof. Dr. Zekeriya Kurşun Hoca'ya, 'Tarihi açıdan Libya bize ne ifade eder' sorusunu yönelttik. Hocanın bu konudaki görüşleri şöyle: Osmanlı, Kuzey Afrika'da varlığını güçlü tutmak ve bölgeyi dış tehditlere karşı korumak için kurduğu Garp Ocaklarına da ev sahipliği yapmıştır. Asırlarca daha ziyade Batı Anadolu'dan toplanan askerler Libya'ya taşınmış ve orasını müdafaa etmişlerdir. Bu süreçte yerli halk ile kaynaşan bu Türkler Kuloğulları denen bir grubu oluşturmuştur. Çeşitli Türk kökenli aileler asırlarca bölgeyi idare etmiştir. Bugünkü Libyalıların en az yüzde 30'u Türk kökenli veya ilk akraba olan topluluklarından oluşmaktadır. Bu bağlamda Libya, demografik olarak Anadolu'nun tabii uzantısıdır. Dahası Anadolu kıyılarında ve adalarda başı sıkışan Türkler hep Bingazi, Derne ve Libya'nın diğer yerlerine kolayca göç ederken, Libya'da işgal karşısında sorun yaşayanlar da Anadolu'ya, özellikle İzmir'e gelip yerleşmişlerdir. Nitekim İzmir Eşref Paşa semtinin oradan gelenler tarafından kurulması, Derne'nin ahalisinin çoğunun Giritli, Sakızlı Müslüman Türklerinden olması, bunun en önemli göstergesidir. Aslında Libya, Türkiye'nin tarihi derinliğini oluşturmaktadır. Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de varlığı ise, tabii ortağı olan Libya'daki varlığına bağlıdır. Bu bağlamda Türkiye'nin oradaki var oluşu hem kandaşları ve dindaşlarına karşı tarihi bir sorumluluk hem de stratejik bir zorunluluktur.

★★★

Günümüz Libya'sının başka bir gerçeği ise iş dünyasıdır. Daha çok İslam ülkelerindeki iş adamlarına yönelik eğitim çalışmaları ile tanınan ve 2012'den beri Libya'daki başta petrol, telekom ve bankacılık sektörü için eğitim ve danışmanlık hizmeti veren İstanbul'da mukim Sahara Group Eğitim ve Danışmanlık A.Ş. yönetici ortağı Dr. Lami Kaya'dan bizden önce Libya ziyareti nedeniyle görüşlerini aldık: "Libyalılar Türkiye'yi seviyor ve Türkiye'den gelen firmalara saygı duyuyorlar. Türkiye'nin özellikle Libya'da taraflar arasındaki barışçıl garantör pozisyonu takdir topluyor. Türkiye ile iş yapmaya çok istekliler. Tabii ki hizmet kalitesi ve fiyatlandırma önemli. Avrupa kalitesinde ürün/hizmet sunan Türk firmaları revaçta. Türkiye'nin coğrafi olarak yakın olması ve vize kolaylıkları işbirliklerini güçlendiren hususların başında geliyor. Kurumsallık yavaş yavaş gelişip oturduğundan mevcut süreçler karışık ve zaman alabiliyor. Arap dünyası ile iş yapmak sabır ister. Fakat, güçlü bağlantılar kurulup güven tesis edilirse başka ülkelerde olmayan fırsatlar karşınıza çıkar."

Bir ülkede; ticaretin de siyasetin de diplomasinin de uzun vadeli etkilere aracı eğitimdir. Diğer bir deyişle eğitim tüm faktörlerin tamamlayıcısıdır. Bu sebeple Maarif Vakfı'nın şartları zorlayarak hızlı bir operasyonla Libya'da eğitime başlaması gerekir. Zira Sultan Abdülhamid'in vizyonu ile o dönemde büyük sayılabilecek bir eğitim kampüsü yaptırdığı mekân halen duruyor. Burasının restorasyonunu yaptırmak TİKA'ya çok uygun düşer, eğitime başlamak da Maarif Vakfı'na. Ziyaretimizde heyet olarak burada eğitime başlamanın ecadaa karşı büyük bir sorumluluk duyduğumuz heyecanına kapıldık ve ya nasip dedik.

Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili

Türk içerik sektörü İTO ile NATPE sahnesinde

Dizi, film, içerik, TV ve yapım sektörlerinin Orta Avrupa'daki profesyonellerini bir araya getiren NATPE BUDAPEST 2024, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de kapılarını ziyaretçilere açtı. İstanbul Ticaret Odası'nın katıldığı fuarda, İTO Yönetim

Kurulu Üyeleri Münir Üstün ve Bahadır Yaşık ile Meclis Üyeleri de yer aldı. İTO heyeti,

fuarda Budapeşte Büyükelçiliği Birinci Müsteşarı Özkan Duman ve Ticaret Ataşesi

Tahire Nur Durmuş ile birlikte sektör temsilcileriyle görüşti. Türkiye'den içerik sektörünü temsilen katılan firmalar yoğun ilgi gördü.

100 yıllık dostluk Türk dizi ve kitaplarıyla kutlanıyor

Diplomatik ilişkilerde 100 yılı geride bırakan Türkiye ve Macaristan, bu yılı Türk-Macar Kültür Yılı olarak kutluyor. Dizi, film, içerik, TV ve yapım sektörlerinin Orta Avrupa'daki profesyonellerini bir araya getiren NATPE BUDAPEST Fuarı da iki ülke arasındaki kültürel bağlara bir yenisini ekledi. Eylül ayında Budapeşte'de düzenlenecek kitap fuarıyla kültürel işbirliğine bir halka daha eklenecek.

DÜNYANIN en büyük dizi ihracatçılarından olan Türkiye, Macaristan ile asırlık kültürel bağlarını, 24-27 Haziran tarihlerinde gerçekleşen dizi, film, içerik fuarı NATPE BUDAPEST ile pekiştirdi. İki ülkenin diplomatik ilişkilerinin başlamasının üzerinden 100 yıl geçmesi münasebetiyle 2024 yılı, Türk-Macar Kültür Yılı olarak kutlanıyor. Hem Türkiye'de hem de Macaristan'da çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenirken, eylül ayında kapılarını açacak olan Budapeşte Uluslararası Kitap Fuarı, kültürel bağı daha da güçlendirecek. İşte Türkiye ve Macaristan'ın ilişkilerine dair satır başları:

İLK ÜLKELERDEN

İki ülkenin kültürel bağları asırlara dayansa da diplomatik bağların 100 yıllık bir geçmişi bulunuyor. Macaristan ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 18 Aralık 1923'te dostluk anlaşması imzalandı ve 1924'ün ikinci yarısından sonra iki ülke arasında elçilik seviyesinde ilişkiler başladı. Macaristan, Türkiye Cumhuriyeti'ni ilk tanıyan ülkeler arasında biliniyor.

MACAR UZMANLAR

Türk-Macar kültürleri, Osmanlı Devleti'nin yaklaşık 150 yıl boyunca Macaristan topraklarındaki hakimiyeti esnasında birbirinden etkilendi. Osmanlı Devleti'nin bu topraklardaki hakimiyeti sona erdikten sonra da bağlar hiç kopmadı. Türklerin Kurtuluş Savaşı mücadelesi de Macar topraklarında büyük bir sevinçle karşılandı. Cumhuriyet'in ilanından sonra kalkınma hamlesi döneminde ustadan öğretim üyesine, montörden mühendise, mobilya ve dekorasyon uzmanına kadar onlarca Macar uzman, Türkiye'de görev alarak bu süreçte destek sağladı.

KANUNİ'NİN KABRİ

Macaristan, Kanuni Sultan Süleyman'ın kabrine ev sahipliği yapması ile de Türkler açısından ayrı bir önem taşıyor. 1566 yılında

2025, 'bilim ve inovasyon yılı'

Türkiye ile Macaristan arasında kültürel bağların yanı sıra ekonomik bağlar da dikkat çekiyor. Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Macaristan'da 119 milyon dolarlık Türk yatırımı bulunuyor. Macaristan'da 500'ün üzerinde Türk firma faaliyet gösteriyor. İki ülke arasında diplomatik ve kültürel ilişkiler için temaslar önümüzdeki yıllarda da devam edecek. Ticaret Bakanlığınca geçtiğimiz günlerde yapılan açıklamaya göre, önümüzdeki yıl da Türkiye-Macaristan Bilim ve İnovasyon Yılı olarak idrak edilecek. Bilim ve İnovasyon Yılı kapsamında her iki ülkeden firmaların ortaklaşa projeler geliştirmesi için çalışmalar yapılacaktır.

100 etkinlik tamamlanacak

Türk-Macar Kültür Yılı münasebetiyle bu yıl 100 etkinlik yapılması planlanıyor. Budapeşte'de düzenlenen dizi, film, içerik fuarı NATPE BUDAPEST ve önümüzdeki eylülde yine Budapeşte'de planlanan kitap fuarının da bu amaca hizmet etmesi bekleniyor. Fuarların milli katılımını İTO yürütüyor.

çıkartılarak otağına gömülmüştü. Bu bölge uzunca bir süre Türbek olarak kayıtlarda yer almış ve ziyaret edilmisti. Ancak 17. yüzyılda kaybolan bu kabinin yeri, geçtiğimiz yıllarda TİKA işbirliği ile yeniden bulunmuş ve 2019 yılında ziyaretçi ağırlamaya başlamıştı.

AVRUPA'NIN EN MÜKEMMELİ

1929 yılında zirai incelemeler yapmak için Avrupa'ya giden ve bu münasebetle Macaristan'a da uğrayan Yozgat milletvekili Tahsin Bey, İsmet Paşa'ya bir rapor sunmuştu. Bu raporda Macaristan'da Avrupa'nın en mükemmel ziraat sisteminin kurulu

olduğundan bahsedilmiş, fabrika ve sanayinin yanı sıra tarımın da önemli bir gelir kaynağı olduğu dile getirilmişti. Bu rapor ışığında tarımda yenilikçi yöntemlerden faydalanmak için Macar ziraat uzmanları Türkiye'ye davet edilmişti.

BAŞKENTTEKİ İZ

Türkiye-Macaristan ilişkileri, Ankara'nın başkent olma sürecinde de izler bıraktı. Genç Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra Ankara'nın imar çalışmalarına başlanmış ve şehirleşme planı için çeşitli projeler geliştirilmişti. Bu projelerin hayata geçirilmesi için öncelikle bölgenin iklim koşullarını değerlendiren bir rapora ihtiyaç duyulmuş ve bu aşamada da Macar meteoroloji uzmanı Prof. Dr. Antal Réthly'nin görüşlerine başvurulmuştu. Réthly raporunda, başkentte yapılacak fabrikaların şehrin sis durumunu nasıl etkileyeceğini ve ilerleyen dönemlerde Ankara'da hangi bölgelerin iklimlerinin neye uygun olacağını sunmuştu.

Kitap İstanbul

www.kitapistanbul.org.tr

Hazırlayan: ÜMİT ÇAKAR

Eminönü Sirkeci: İstanbul'un ticaret merkezi

Dünyanın en büyük ticaret ve tarih merkezlerinden biri olan Eminönü-Sirkeci semtleri, her gün milyonlarca insanı misafir ediyor. Ve her gün milyonlarca farklı insana, farklı dünyalara ulaşabiliyor. Tarihi, sanatı ve yaşantısını ticaretiyle tüm dünyaya sergiliyor. Bu eserde de ticaretin merkezi olan bu semtlerin dünya ile ilişkisi ve geçmişten günümüze yaşananlar anlatılmaya çalışılıyor. Eminönü ve Sirkeci semtleri özelinde ticaretin tarihsel gelişiminin incelendiği eserde, İstanbul'daki tarihi yapılar ve bölge yaşantısının Roma İmparatorluğu zamanından günümüze ulaşan öyküsü yer alıyor.

İstanbul Ticaret Odası Yayınları, 2020

Sultan Abdülhamid'in Mabeyn İkinci Katibi: Arap İzzet Paşa

Şam doğumlu ve Arap kökenli bir Osmanlı... İktidara sadık eski bir aileden gelen ve Beyrut'taki Fransız Lazarist Koleji'nde öğrenim görmüş bir Suriyeli... 1895'te Yıldız Sarayı'na alınan Sultan Abdülhamid'in Mabeyn İkinci Katibi. Fransa Cumhuriyeti'nden Alman Oldenburg Dükü'ne, İran Şahlığı'ndan Bulgaristan Emareti'ne kadar birçok ülkeden nişan sahibi. Yıldız Sarayı'ndaki 'Arap ekolü'nün en nüfuzlu üyesi. Sultan Hamid'in kara kutusu, sırdaş, danışmanı, gözdesi, gözü, kulağı, dili, adeta devrin ikinci sultanı. Sultan II. Abdülhamid döneminde, 1895-1908 yılları arasında Yıldız Sarayı'nda Mabeyn İkinci Katipliği görevinde bulunmuş Arap İzzet Paşa denilince, böyle bir profil karşınıza çıkıyor. Eserde, Sultan Abdülhamid'in bu yakın adamının hareketli hayatından kesitler bulacaksınız.

Emre Gör DBY Yayınları, 2020

www.kitapistanbul.org.tr

İHA VE DRONLARA HAVA OTOBANI

Türkiye'nin geliştirdiği yerli ve milli teknolojilerle Avrupa'nın sayılı otonom dron koridorlarından biri hayata geçirilecek.

İŞ DÜNYASININ NABZI KANDİLLİ'DE

BAŞARILI TOPLANTILAR VE ORGANİZASYONLAR CEMİLE SULTAN KORUSU'NDA

İSTANBUL TİCARET ODASI

Adres: Kandilli Mah. Ömürtepe Yokuşu Sok. No: 6
Üsküdar / İSTANBUL

Telefon: 0216 308 49 43
e-mail: info@cemilesultan.com.tr

Cemile Sultan Korusu

İNSANSIZ hava araçları (İHA) ve dronların, şehir içi ve şehirler arası uçuşlarda belirlenecek rotalara göre seyrini sağlayacak hava koridorları ve güzergahlar oluşturulacak. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Türkiye'nin Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü öncülüğünde insansız hava araçları (İHA) ve dronlara özel bir hava koridoru oluşturmak için çalışmaların başladığını duyurdu.

Uraloğlu, birçok ülkenin amatör İHA ve dronların havayollarına entegrasyonu konusunda yeni düzenlemeler yapmaya başladığını ifade etti. Türkiye'nin bu konuda öncü bir adım atarak, yerli ve milli teknolojilerle Avrupa'nın sayılı otonom dron koridorlarından birini hayata geçireceğini söyledi.

GÜVENLİ HAVA SAHASI

Uraloğlu, oluşturulacak hava otobanlarıyla İHA ve dronların uygunsuz uçuşlarının önüne geçmekle kalmayıp aynı zamanda takip ve trafik yönetim sisteminin de getirileceğine dikkati çekerek, şu açıklamayı yaptı: "Hava araçlarının belirlenen güzergahların dışına çıkmasını engelleyeceğiz. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'ne (SHGM) kayıtlı toplam 1 milyon 521 bin 615 lisanslı İHA pilotu ve 65 bin 859 İHA için temel hedefimiz, ulaşımın her modunda güvenliği sağlamak. Karada araçlar, havada uçaklar ve denizde gemiler için nasıl belirli güzergahlar ve yollar

İngiltere'de bu yaz faaliyete geçiyor

Kara yolunda oluşturulan güzergahlar, ulaşımı rahatlatmak ve trafik sorunlarını çözmek için mecburi bir seçenek. Havacılık sektöründe de benzer çalışmalar yapılıyor. Özellikle otonom araçlar artık günümüz teknolojisinde olmazsa olmazlar arasında yer alıyor. İngiltere, bu konuda ilk çalışmaya başlayan ülkelerden biri. İngiltere'de oluşturulan dron otoyolu, Cambridge ve Rugby şehir ve kasabalarının birbirlerine bağlanması için ön ayak olacak. Bu yaz devreye alınacak otoyolun uzunluğu 263 kilometre olacak. Hava yolu olarak isimlendirilen ve belirlenen güzergah, sadece droneler için kullanılacak ve bir nevi otoyol olarak değerlendirilebilecek.

oluşturuyorsak dünyada ve ülkemizde son zamanlarda kullanımı oldukça artan İHA'lar ve dronların da şehir içi ve şehirler arası uçuşlarda belirlenecek koordinatlar çerçevesinde gidip gelmelerini sağlayacak hava koridorları ve güzergahlar belirleyeceğiz. Bu sayede uygunsuz uçuşların önüne geçerek dronlar için güvenli hava sahası oluşturacağız."

MOBİL UYGULAMADAN İZİN

Uraloğlu, SHGM'nin yeni sivil havacılık modelleri üzerinde çalışmalar yaptığını da belirterek, şunları kaydetti: "İHA'lar ve dronlar, güvenlikten tarıma, kargodan gümrük işlemlerine, orman yangınlarıyla mücadelede sivil ve ticari uçuşlara kadar farklı amaçlarda kullanılıyor. Dron güzergah sistemiyle birlikte uygunsuz uçuşlar engellenmiş olacak."

Özellikle hassas bölgelerde hem güvenlik zafiyeti oluşmamasını hem de özel yaşamın gizliliğini korumayı amaçladıklarını söyleyen Uraloğlu, şöyle devam etti: "Bununla birlikte getireceğimiz sistemle erişilebilir, verimli ve çevre dostu dijital bir uygulama ile operatörler mobil uygulamalar üzerinden uçuş izni alma ve hava sahası bilgilerini görme gibi imkanlara ulaşabilecek."

Dron güzergahlarında bakım istasyonları

Tüm ulaşım türlerinde olduğu gibi İHA ve dronlar için de kontrol mekanizması ihtiyacı var. Bu araçlar için takip ve trafik yönetim sistemiyle İHA'ların mevcut hava sahasına entegrasyonu sağlanacak. Dronların sistem, konum, irtifa, hız ve pilot bilgileri canlı olarak havacılık kontrol merkezine iletilecek ve kayıt altına alınacak. Bu sayede trafik yönetimi ve uçuş izinleri tek bir merkezden hızlı, kolay, emniyetli bir şekilde gerçekleştirilecek. Ayrıca dronların arıza, pil bitmesi veya olumsuz bir durumda karşılaşılmalarına tedbir olarak da güzergahlar üzerine tamir istasyonları kurulacak.

